

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2496, 2994 in 2050

SLOVENECE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Kolektivizem

Kljub malemu življenju, ki ga na tem koščku Evrope preživlja naš narod, je naše duhovno življenje vendarle dokaj razgibano. Idejni valovi, ki gredo preko ostalega sveta, odmevajo tudi v našem slovenskem kotu. In ker smo Slovenci že take narave, da nam neznansko imponira vse kar prihaja od drugod, imamo vedno polno problemov, tudi takih, ki so za nas in naše razmere brez stvarnih vrednosti in ki bi jih čisto mirno lahko prepustili drugim. Tako se v poslednjem času gotovi »ideologije« ne morejo dovolj napisati in nagovoriti o kolektivizmu, kolektivnem človeku, ki že stoji na pragu naše dobe in kateremu pripada bodočnost. Ker nekateri kolektivistično miselnost s čisto resnim obrazom, kakor je pri nas že navada vežejo z verstvom in si vzdevajo naravnost religiozni in celo krščanski značaj, je prav, ako v naslednjem opozorimo na docela nekrščansko in brezbožno poreklo kolektivizma.

Naši javnosti je prilično znano, da ruski boljševizem v svoji zadnji in najgloblji ideji ni gospodarski sistem, temveč svetovno naziranje. Boljševizem izhaja iz naziranja, da je vsa doseganja pot človeštva potekla po usodni zmotni poti. Izhodišče strašne človeške zablode da obstoja v tem, da se je previsoko vrednotila vrednost in pomen posameznika. Postaje tega križevga pota, ki ga vodi človeštvo, so od časa do časa krvavi spopadi in vojne, ki prepletajo svetovno zgodovino. Konec tega pota pa se razvija v strašno svetovno vojno in uničujoče gospodarsko tekmovalstvo, ki izpodkopava organizem civiliziranih narodov. Odršenje iz tega stanja ne more priti človeštvu zgolj iz bistvene spremembe dosedanjega gospodarskega sistema in gospodarskega reda, temveč le tako, da se popolnoma izmenjajo vsi dosedanja duhovni temelji kulture, edinole s tem, da se postavi nov tip človeka, tip brezosebnega kolektivnega človeka.

Tostransko odrešenje človeštva z ustvaritvijo novega, brezosebnega kolektivnega človeka je zadnji cilj boljševskega etosa in pojmovanje boljševizma v njegovem nagloblejmu jedru. V boljševski Rusiji je postavljeno v službo tega zadnjega cilja vse: znanost in umetnost, tehnika in morala, vzgoja in zakonodaja kakor sploh usmerjenje vsega bitja in žitja zlasti mladine. Vse je obrnjeno k temu smotru, da se mesto duševnih polnih osebnosti postavi brezdušne človeške stroje, ki bodo z intenzivnim zunanjim, mehaničnim delovanjem zrasli skupaj z voljo in delom kolektiva in ki bodo brezvoljno udani in podrejeni kolektivistični brezosebni organizaciji.

Dosledno tej miselnosti ima ljubezen in spolno življenje v boljševizmu zgolj mehanično vrednost. Kolektivna družba ruši naravne človeške edince, zlasti družino. Zakon je le še aparat za produciranje novega človeškega materiala. Družina izgubi svoj socialni značaj, stanovanje ni več dom, posvečen notranjemu družinskemu življenju. V kolektivni družbi je stanovanje le še skupna spalnica. Velike skupne obednice nadomeščajo domače ognjišče. Mesto, da bi se otrok vzgajal pri materi v krogu družine, so zanj prirejena velika državna vzgojevališča, kjer v masah doraščajo otroci za bodoči proletarijat. Razni delavski klubi, delavski domovi, čitalnice, sportni lokali itd. naj služijo odraslim v nadomestilo družinskega življenja, istočasno pa naj bi tako skupno življenje bilo primerno sredstvo za šolanje višjega, kolektivnega človeka.

Nam, ki smo zrasli na osnovah zapadne kulture, se boljševska kolektivna ideologija dozdeva življensko tuja in mrzka. Toda ne smemo prezreti, da niti ni izvirno boljševska, ampak da so jo boljševiki le privzeli in prikojili svojim nameram primerno. Dejstvo je, da je v delavskih masah že davno pred boljševizmom ubijal osebnost kapitalizem. Kapitalizem že nad 150 let ruši na takozvanem krščanskem zapadno družino, dom in domovino delovnega ljudstva. Brezdušne delavske stanovanske kasarne so njegova iznajdba. Tej brezdušni goloti, nad katero je dosedaj proletarec preklinjal, daje boljševizem poseben etični smisel in namen. Postala naj bi sredstvo in pot za odrešenje delavne mase. Prav to brezdomovinstvo naj bi kolektivnemu človeku postalo prava domovina. Meščanskega doma ni moč vsem ustvariti, to je jasno. Zato pa naj nastopi vsaj brezstanovanska in brezdomovinska enakost vseh ljudi, na kar so proletarci že davno navajeni, le da tako stanje v boljševski ideologiji dobiva nov, svojevrsten smisel. Krivda krščanskega zapada je, da ni znal preprečiti razdirajoče dejavnosti kapitalističnega in pretirano individualističnega stoletja, radi česar boljševska kolektivna ideja postaja svetovna nevarnost.

Da je kolektivizem, kakor ga pojmujejo in propagirajo marksisti, nevaren tudi krščanskemu svetovnemu naziranju, je več kot jasno. Ne le, ker ruši osnove družinskega življenja, ampak tudi zato, ker jemlje na ljubo skupnosti človeka individualne pravice in svoboščine, ki so najne za razvoj človeške osebnosti. Krščanska socialna etika je bila vedno proti takšnemu nivoiranju in uniformiranju človeške družbe, kakor je tudi istočasno odločno pobijala drug ekstrem: pretiran individualizem, ki pod prevezo, da stremi po polnem usvojenju osebnosti zagovarja avtonomno moralo in je pristaš

Berlin, 6. aprila. Na belo nedeljo je poteklo politično premirje, ki ga je vlada odredila za velikonočne praznike, da bi vsaj za nekaj časa prenehala bratovrna volilna borba. Takoj prvi dan, ko so bila javna zborovanja zopet dovoljena, je v Berlinu že tekla kri. Bilo je več volilcev težko ranjenih. Naravno je, da so vse tri politične skupine, to je »železna fronta« in vse demokratske stranke, ki bodo kakor v prvem skrutinju glasovale za Hindenburga, narodni socialisti, ki kandidirajo Hitlerja in komunisti s predsedniškim kandidatom Thälmannom v zadnjem tednu volilne borbe napeli vse sile, da bi čim več volilcev pridobili za svojega kandidata.

O Hindenburgovi izvolitvi ne more biti nikakega dvoma. Hindenburg je pri zadnjih volitvah zbral nad 18 milijonov glasov, medtem ko je bilo danih za Hitlerja nekaj nad 11 milijonov glasov, za komunističnega Thälmanna pa okoli 5 milijonov glasov in za Hugenbergovega nacionalca Düstemberga okoli 2 in pol milijona glasov. Hindenburgu je primanjkovalo nekaj nad 100.000 glasov za absolutno večino. Nikakega dvoma ne more biti, da bo Hindenburg izvoljen za predsednika, toliko prej, ker ni prišlo do sporazuma med Hitlerjem in Hugenbergom in gredo Hitlerjevci osamljeni na volišče, med tem ko niso nacionalisti postavili nikakega kandidata in je Hugenberg pustil prosto izbero svojim pristašem. Ne samo, da se je tako zvala harzburška fronta ali narodna opozicija že davno pred prvimi glasovanjem razbila, temveč danes sta obe krili harzburške fronte v ostrem medsebojnem sporu. Hitlerjev tisk ostro napada Hugenberg in mu očita, da se je med vojno skrivaj v zaledju in da je danes s denarjem, ki ga je takrat prispekliral, postavil na noge svojo stranko.

Hindenburg bo torej vnovič zmagal, toda nedeljske volitve bodo kljub temu velike važnosti, ker bodo pokazale, ali so stranke reda napredovale v primeri z zadnjimi volitvami, ali pa Hitler in komunisti. Vlada skuša vplivati na volilce z raznimi razkritji na račun narodnih socialistov. Ta razkritja bodo gotovo prinesla veliko škodo Hitlerju. Silno zanimivo je poročilo bavarske vlade o Hitlerjevih pripravah za državni udar, ki bi se bil moral izvršiti 13. marca, t. j. na dan prvega glasovanja.

Francija in Anglija edini v vprašanju Podonavja

Pariz, 6. aprila. tg. Po francoskih željah naj bi najbolj prizadete podonavske države opustile svoj zlati standard in svoje valute stabilizirale nekoliko nižje, da se olajšajo notranji državni dolgovi in zniža nivo cen. Na to naj bi se po Flandinovem načrtu konvertirala vsa stara donavska posojila po nižji obrestni meri in konsolidirala z jamstvom vseh, obenem naj bi se dovolila nova dolgoročna posojila in zopet uvedla ostra finančna kontrola. Francija in Anglija sta odločeni, da izvedeta svoj načrt tudi brez pomoči Italije in Nemčije, in celo proti njima. Posebno Anglija je pod pritiskom treh velikih bank londonske City, ki so pred polomom, če ne pride takoj do sanacije podonavskih držav. »Matine« poroča, da bo Nemčija na konferenci štirih velesil izjavila, da pristaja na angleško-francoski ekspezo o stiski v podonavskih državah, da pa ne odobrava predlaganih pomoči. Če mora Nemčija prevzeti produkcijo podonavskih držav, bo zahtevala, da se njena kupna moč pomnoži s tem, da se Nemčiji olajša možnost prodaje njenih izdelkov. Tudi Italija se bo izjavila slično, ker noče niti izgubiti svojega vpliva v srednji Evropi, niti dovoliti, da se ojači Jugoslavija. Za takojšnjo pomoč podonavskim državam je potrebno, da ustvarijo te države gospodarski blok in med seboj dovolijo prednostne carine za 10% pod sedanji carinami največ ugodnosti. Diferenciranje po kategorijah blaga ali po posameznih članicah bloka ne bi bilo umestno, prednostno postopanje pa se ne sme zopet indirektno onemogočiti z omejitvami uvoza, kontingentiranjem in drugimi varčevalnimi odredbami. Dalje pravi »Matine«, da se morajo vse štiri velesile odločiti pravice največjih ugodnosti in dovoliti podonavskim državam prednostne carine brez vsakršne protidajave. Finančna pomoč bo v tem, da se zaenkrat dovoli prehodno posojilo 10 milj. funtov ali 1 milijarde frankov. To pa mora biti v zvezi z obsežno finančno in valutno reformo

.....
naziranja, da je človek sam sebi norma in zakon. Krščanstvo je na etičnem in gospodarskem polju vedno odklanjalo takšen liberalizem, ki za sebe zahteva v vsakem oziru vso svobodo in nima nikakih socialnih ozirov na družbo. Ta pretirani individualizem se na idejnem in verskem polju javlja kot od Boga in družbe emancipiran človeški duh v znamenju liberalizma, v gospodarstvu pa kapitalizma.

V nadaljnjem članku bomo torej poskusili pokazati pot, kako med nami učinkovito uveljavljati pravilno razmerje med osebnostjo in družbo, ne da bi se pustili mamiti z boljševskim kolektivističnim idealom.

Sporazum med Hitlerjem in Viljemom

Hindenburgova izvolitev zagotovljena - Senzacija iz volilne borbe

Hitlerjevci so računali, da se bodo ta dan polastili oblasti. Po vaseh in po mestih so že določili osebe, ki naj zasedejo mesto županov in orožniških poveljstev. Dan je bil ukaz, naj hitlerske udarne čete zasedejo pošte in brzojavne urade in vse važnejše postojanke v mestih. Tudi talci so bili že določeni iz vrst Hitlerjevih nasprotnikov. Ko je policija na dan volitev poklicala k sebi nekatere Hitlerjevce, so ti ošabno nastopali in grozili, češ, po polnoči bodo lahko drugače govorili s policijo! Hitlerjevci so med volilce delili liste s pozivom, naj ti izjavijo, da bodo glasovali za Hitlerja, sicer pridejo njihova imena na indeks. Delili so tudi neke vrste znamenke, ki naj bi posestnikom dale pravico do dobrih mest v Hitlerjevem kraljestvu. Narodni socialisti so obljubljali, da ne bo treba več plačevati dolgov, ko pridejo oni na vlado. Zato se je zgodilo, da se je nekaj dni pred volitvami mnogo dolžnikov branilo plačevati svoje dolgeve. Neki Hitlerjev pristaš je na nekem kmetem zborovanju obljubil, da bo Hitler po izvolitvi razdelil med kmete zemljo in poleg tega 20.000 mark na glavo!

Hitlerjevci se posebno trudijo, da bi pridobili zase delavske mase. Pri tem jim pomaga brezposelnost in njihove udarne čete se večinoma sestavljajo iz brezposelnih, ki si s tem služijo kruh. »Vossische Zeitung« je razkrila, da dajejo hišni posestniki svoje zgradbe na razpolago tem četam in tudi posameznim Hitlerjevcem zastoj, ker računajo, da jim ti ne bodo zaplenili hiš, ko pridejo na vlado. Mnogo simpatij je Hitlerjeva stranka zguabila pri proletarijatu radi manifesta bivšega prestolnega naslednika, v katerem je ta izjavil, da bo glasoval za Hitlerja. Hitlerju sovražni listi so takoj zgrabili za ta dokument in dokazujejo, da ne firancirja Hitlerja poleg nemških industrijcev nihče drugi kakor sam Wilhelm. Poslanec Göbbels se je na vso moč trudil, da bi preprečil objavo prestolonaslednikovega manifesta. Hitlerjevci ne marajo, da bi prišlo na dan zveze med Hitlerjem in Hohenzollerci, ki so se danes obsovrženi med nemškimi proletarijatom. Hitler je porabil že okoli 6 in pol milijonov mark za volilno agitacijo in precej tega denarja je prišlo iz Doornu, kjer preživlja svoja zadnja leta cesar Viljem. Hohenzollerci so s prestolonaslednikovim manifestom hoteli opozoriti

Hitlerja na njegove obljube in pri tem poudariti, da so pripravljene podpirati ga z denarjem edino pod pogojem, da ta privoli njihov povratek v Nemčijo.

Kljub dobro organizirani borbi proti njegovi stranki upa Hitler, da bo število svojih glasov v nedeljo dvignil. Hitlerjevci so razvili namreč silovito volilno propagando in Hitler sam ima vsak dan 3 do 4 volilne govore.

Črna lista Hitlerjevih nasprotnikov

Berlin, 6. aprila. Pruski notranji minister Severing je izročil notranjemu ministru Grönerju poročilo o tajni organizaciji narodnih socialistov in o mobilizaciji, ki so jo izvršile udarne čete na dan 13. marca. Poročilo je sestavljeno na podlagi listin, ki jih je zaplenila pruska policija v prostorih udarnih čet. Ugotovljeno je, da imajo narodni socialisti splošno službo v vseh državnih uradih. Sestavili so že listo uradnikov, ki bi jih odpustili, in listo drugih, ki bi jih obdržali v službi, ko bi zavzeli oblast. Na črni listi so posebno sodniki, ki so se upali obsoditi Hitlerjevce. Hitlerjevske udarne čete so izvršno organizirane, njihova organizacija je mnogo bolj razširjena kakor javnost domneva. V njihovih vrstah vlada stroga disciplina in podrejenost, ki bi ne izvršili ukazov svojih predstojnikov, zadene lahko tudi smrtna kazen.

Na podlagi teh razkritij bo državno pravdnišvo dvignilo obtožbo radi veleizdaje proti nekaterim osebam.

Berlin, 6. aprila. tg. Objava pruskega notranjega ministra o mobilizacijskih nadzornih narodnih socialistov bo imela najprej to posledico, da bodo strožje nadzorovali napačne oddelke narodnih socialistov. Na konferenci deželnih ministrov, ki je bila včeraj v državnem notranjem ministrstvu, so sklenili za bodoče enotno postopanje policije. Odslej bo postopala policija proti narodnim socialistom vselej, če bo le podan sum.

Otvoritev konference štirih

London, 6. aprila. tg. Konferenca štirih velesil se je ob 14.30 sestala k prvi seji v posvetovalnici Foreign Officea. Pred sejo je angleški ministrski predsednik MacDonald priredil delegatom kosilo. Seje so se udeležili: za Nemčijo državni tajnik Bülow, nemški poslanik v Londonu Neurath in ministerialni direktor Posse, za Italijo zunanji minister Grandi, Beneduce in de Michelis, za Anglijo MacDonald kot predsednik konference, finančni minister Neville Chamberlain, zunanji minister sir John Simon in trgovinski minister Runciman. Francijo pa sta zastopala finančni minister Flandin in francoski poslanik v Londonu de Fleriot. Na koncu prve seje se je izdal kratek komunikat, ki prav za prav ne pove nič in samo ugotavlja, da se je imenoval poseben odbor strokovnjakov, ki bo zboroval do druge seje konference, katere bo v četrtek popoldne ob 14.30. Ta odbor ima proučevati samo finančno stran podonavskega problema in se naslanja pri tem na poročilo finančnega odbora Zveze narodov. Vsako državo zastopa po en delegat in je do sedaj znan samo strokovnjak Anglije finančni tajnik Frederik Leith-Ross, Nemčijo pa bo najbrž zastopal Krossing-Schwerin.

Tardieu poroča

Pariz, 6. aprila. tg. Francoska vlada je imela danes popoldne v Elizeju izredno sejo ministrskega sveta pod predsedstvom Doumerja. Tardieu je poročal o svojih razgovorih v Londonu z MacDonaldom in ostalimi člani angleške vlade. Obenem je dal Tardieu podpisati dekret, s katerim se imenuje senator Paul Boncour kot naslednik Brianda za stalnega francoskega delegata pri Zvezi narodov. Notranji minister Mahieu pa si je dal podpisati dekret, s katerim se določajo nove volitve za francosko zbornico na 1. in 8. maja. Trgovinski minister Rollin je dobil pooblastilo, da potuje k otvoritvi milanskega veleseja.

Naročila TPD

Belgrad, 6. aprila. Trboveljska premogokopna družba je dobila danes naročilo za premog za mesec april. Kvota je zmanjšana za 60% v primeri z lanskim letom. Pogajanja za tekoče leto se bodo vršila prihodnje dni. Delo v rudarskih revirjih Trbovljah, Hrastniku in Zagorju se bo pričelo jutri in bo zasigurano do konca tega meseca, ko bodo pogajanja končana.

Nove znamke

Belgrad, 6. aprila. AA. S 1. aprilom so bile izročene prometu nove poštne znamke po 0,75 in 1,50 Din. Znamke po 0,75 Din so namenjene za lepljenje na dopisnicah in razglednicah za notranji promet, znamke po 1,50 pa za pisma v notranjem prometu in za razglednice za inozemstvo.

Pariz, 6. aprila. AA. Po poročilu iz Helsinkisfora je na Finskem bil uveljavljen zakon, ki se ž njim razveljavlja dosedanja prepoved točenja alkoholnih pijač.

Deklaracija nove vlade

Belgrad, 6. aprila. Veliko število občanov, ki je zasedlo že v ranih urah okoli narodne skupščine, je pričelo, da je zanimanje za novo vlado splošno in da je javnosti nesporno pričakovano, da novi predsednik vlade dr. Marinković novih smeri, ki jih namerava nova vlada nasledovati po položaju, ki je nastopil z demisijo Petra Živkovića. Vse galerije narodne skupščine so bile nabito polne. Zanimivo je bilo predvsem opaziti, da so se topot potrudili v narodno skupščino tudi izraziti člani tako zbrane belgajske čaršije in zastopniki visoke finance. Diplomatski zbor je prisostvoval seji v celoti. Prvi diplomat, ki je pristopil pred narodno skupščino, je bil papeški nuncij Pellegrinetti. Prisotnost velikega števila občanov, ki so zasedli prve vrste na galeriji, je zelo pomnožila slavnostni vtis današnje seje. Ob 10 je otvoril sejo predsednik dr. Kumanudi. Takoj nato so se med aplavzom narodnih poslancev pojavili člani nove vlade, katere je vodil v skupščinsko dvorano dr. Voja Marinković.

Dr. Kumanudi je nato otvoril sejo, dal prečitati zapisnik, zažele seje ter nato prečital ukaz Nj. Vel. kralja o imenovanju novih članov vlade. Narodna skupščina je čitanje teh ukazov poslušala stoje in na koncu burno vzklikala: »Živio kralje! Nato so narodni poslanci tudi stoje poslušali pismo, katere je poslal Peter Živković predsedniku narodne skupščine in v katerem podaja svojo demisijo na poslanski mandat in s tem tudi na predsedstvo državne liste.

Nato je predsednik vlade dr. Marinković čital sledečo deklaracijo vlade: »Gospodje narodni poslanci! Vlada, katere predsednik je bil Peter Živković, je smatrala, da je izvršila svojo nalogo, vsled česar je podala svojo demisijo Nj. Vel. kralju, ki je blagovolil imenovati novo vlado, ki ima čast, predstaviti se danes narodni skupščini. Nova vlada pričakuje iz teh razlogov vašo popolno podporo. Nova vlada bo dovršila potrebno zakonodajo, ki je predvidena v državnem ustavnem zakonu ter vam bo zakone predlagala po vrsti in po najustnosti, da jih proučite in rešite. Ker smatram, da je vsebina tega programa načelo narodnega in državnega edinstva, bo njena politika nasledovala iste smerice, da olajša in pospeši zbiranje vseh zdravih narodnih elementov okrog tega učela. Vlada je globoko prepričana, da je ogromna večina naroda neomajno za državo in narodno edinstvo, in smatra, da mora to priti do izraza v novi politični grupaciji. To je neobhoden predpogoj vsakega normalnega političnega življenja. Dokler to učelo ne bo sprejeto od vseh in od vsakega in dokler ne bo postavljeno nad vse druge ozi-

re ter politične in strankarske kombinacije, se mi ne smemo in ne moremo razločevati po drugih osnovnih načelih. (Tako je!) To je, gospodje, v prvi vrsti vaša naloga, naloga vas, ki ste izvoljeni predstavniki naroda in kraljevska vlada bo svojo celokupno politiko asmerila tako, da se ti neobhodno potrebni procesi za normaliziranje političnega življenja pospešijo in olajšajo. To je edina pot, ki našo domovino vodi k definitivni konsolidaciji in ki bo zagotovila tudi njen napredek. (Tako je!) Poleg te svoje politične naloge bo kraljevska vlada v pretrgu in rešitvi tudi druge važne probleme, katere neodvisno od vsakega političnega, kulturnega, ekonomskega in socialnega položaja življenje samo postavlja pred našo državo in ki ne dovoljuje čakanja, dokler se ne rešijo politična vprašanja.

Svetovna gospodarska kriza, ki je brez primere v zgodovini, je zavzela tako široke dimenzije, da ni mogla ostati brez vpliva tudi na našo državo. Ta vpliv se že zelo težko čuti. Vlada si je v svesti težkega položaja, v katerem se nahaja, in svesta si je, da je potrebno, da ukrene vse, karkoli je mogoče, da se naši državi omogoči, da se reši težav, katere je povzročila splošna svetovna gospodarska kriza, s kolikor mogoče majhnimi žrtvami in s kolikor mogoče majhno škodo za naše gospodarstvo. Kraljevska vlada bo zahtevala odobritev narodnega predstavništva za gotove ukrepe, katere bo v tej smeri ukrenila in katere že sedaj priporoča vaš pozornosti in oceni. Kraljevska vlada niti trenutek ne dvomi, da bo naš narod izšel zmagenosno iz velike gospodarske bitke, katero vodi danes vsi narodi za svoj obstoj, in da bo tudi v tej novi borbi pokazal ono požrtvovalnost, hrabrost in odločnost, ki so mu zagotovile mnogo večje uspehe v borbi za narodno osvobodjenje in zedinjenje. Končno smatra kraljevska vlada za potrebno, da poudari, da bo svojo politiko vodila po že zdavnaj utrjenih direktivah, ki so vam že znane in za katere ste vi že dali svoje glasove.

Narodni poslanci so poslušali deklaracijo vlade v svečani tišini. Po aplavdiranju vse narodne skupščine je predsednik dr. Kumanudi izjavil, da se bo narodna skupščina sestala k prihodnji seji v petek dopoldne.

Belgrad, 6. aprila. AA. Predsednik senata dr. Ante Pavelić je danes posetil predsednika ministrskega sveta in zunanega ministra dr. Marinkovića. Pri tej priliki sta določila, da bo prihodnja seja senata 8. aprila ob 10 dopoldne. Na tej seji bo vlada prečitala svojo deklaracijo senatu.

Pravilnik o prometu s pšenico

Belgrad, 6. aprila. AA. Na podlagi določil zakona o prometu s pšenico čl. 4, 5 in 6 in v zvezi z zakonom o izvozu in uvozu pšenice, rži in pšenične moke z dne 27. junija 1931 je minister za trgovino in industrijo sporazumno s finančnim in kmetijskim ministrom predpisal pravilnik za izvršitev zakona o prometu s pšenico.

Z uveljavitvijo zakona o prometu s pšenico se ukinejo poprežne omejitve prometa s pšenico in moko v notranjosti države ter razdelitev mlinov v mlino na merico in trgovske mlino.

Privilegirana izvozna družba bo omejila svoje poslovanje na izvoz pšenice, rži in pšenične moke v smislu odredb čl. 1 zakona z dne 27. junija 1931. Svoje posle bo družba vršila po navodilih, ki jih bo minister za trgovino in industrijo dal družbi preko svojega delegata.

Privilegirana družba za izvoz bo do 1. julija 1932 kupovala pšenico, namenjeno za izvoz, po 100 Din franko vagon odnosno vlačice. Ta cena velja za zdrave vrste pšenic letošnje žetve.

Privilegirana izvozna družba bo kupovala pšenico od pridelovalcev, zadržanih in trgovcev. Vse prijave, storjene do 31. marca 1932, na podlagi katerih Privilegirana izvozna družba blaga ni prevzela, se smatrajo kot neveljavne.

Pšenico, ki so jo zadržale ali registrirani trgovci dobili od pridelovalcev pred 1. aprilom t. l., pa je pridelovalec še niso plačali, morajo plačati po novi ceni 100 Din po plačilnih pogojih, navedenih v čl. 3 tega pravilnika. Pridelovalci bodo imeli pravico, da ne izvrše pogodbe, če Privilegirana izvozna družba ni prevzela blaga na podlagi starih cen in pogojev.

PID bo plačala pšenico, ki jo bo prevzela od 1. aprila dalje, najmanj 50% v gotovini, za ostanek pa ima pravico izdati bone z določenim plačilnim rokom. Vsi izdani boni morajo biti plačani najkasneje do 31. decembra t. l.

Boni, ki jih bo izdajala PID za nakup pšenice, se bodo prevzemali tudi za plačilo neposrednih davkov do konca leta 1932, ne glede na izplačilni rok, ki je na bonu naveden.

Plačilne obveze za že poprej prevzete količine pšenice bo PID likvidirala v čim krajšem času, najkasneje pa do 31. decembra t. l.

Kupljeno pšenico bo PID prodajala v inozemstvo po najboljši ceni in po najboljših pogojih, ki jih bo mogla dobiti v trenutku, ko se kupčija sklene. Družba bo kupljeno pšenico lahko prodajala tudi v državi, če bi to zahtevalo razmere na terenu.

Vsi mlini z več kot dvema mlinskima kamnomi so dolžni ne glede na to, ali obratujejo ali ne, poslati delegata ministrstva za trgovino in industrijo pri Privilegirani izvozni družbi prijavo o ureditvi svojih mlinov. Delegat ministrstva za trgovino in industrijo bo poslal srečnim načelnikom seznam prijavljenih mlinov s področja prislojnega načelnika z vsemi potrebnimi podatki. Srečni načelnik bo te podatke pregledal in vodil v evidenci, ali so vsi mlini iz njegovega sreza prijavljeni, ter pazil tudi na vse izpremembe glede ureditve posameznih mlinov in njihove kapacitete o ustanovitvi novih podelij in o prenehanju obrata že obstoječih mlinov.

Na podlagi prijave, poslane po okrožnici z dne 31. marca t. l. je vsak mlin, ki bi hotel ustaviti delo, dolžan o tem obvestiti do 12. aprila t. l. v priporočnem pismu ministrstvo za trgovino in industrijo. V tem primeru bo ministrstvo odredilo, da se mlin uradno zapre. Mlini, ki take prijave ne bi poslali, bodo morali plačati mlinski pavšal do 30. junija t. l.

Delegat ministrstva za trgovino in industrijo bo razvrstil mlino ter vsakemu posebej določil po njegovi kapaciteti mesečni pavšal. Mlinski mesečni pavšal se mora plačati vsakega prvega v mesecu, druga polovica pa 16. v mesecu. Mlinski pavšal so dolžni plačati vsi mlini, ki meljejo kakršnekoli vrste žitaric in ki imajo svoje mlinske tako urejene,

da v njih lahko čistijo in sortirajo moko, ali pa se bavijo s žitno trgovino odnosno s prodajo moke.

Pavšal so dolžni plačati tudi tista podjetja, ki presejajo, čistijo in sortirajo moko iz kmetijskih mlinov. Obveza plačila ne preneha niti z začasno piti z delno ukinitvijo obrata, razen tedaj, kadar gre za višjo silo, ki izključuje možnost obrata mlina za več kot mesec dni. Vsak primer ukinitve obrata so mlini dolžni v roku 48 ur prijaviti pristojni prvostopni splošni upravni oblasti, ki bo o tem takoj obvestila delegata ministrstva za trgovino in industrijo pri PID.

Prav tako se mora prijaviti tudi zopetni začetek dela, ko so prenehale ovire zaradi višje sile.

Delegat bo na podlagi take prijave odredil pregled, ministrstvo za trgovino in industrijo pa lahko oprosti mlin od nadaljnjega plačevanja pavšala. Če se stroji začasno pokvarijo ali sicer naprav začasno ne morejo funkcionirati, se to smatra za višjo silo.

Za mesec maj in junij se bo višina pavšala razglasila do 25. aprila.

Pavšal za mesec april je tale:

1. od 10 do vseh 25 mtz 2000 Din;
2. do 50 mtz 4000 Din;
3. do 75 mtz 6000 Din;
4. do 100 mtz 10.000 Din;
5. do 150 mtz 14.000 Din;
6. do 200 mtz 18.000 Din;
7. do 250 mtz 23.000 Din;
8. do 300 mtz 28.000 Din;
9. do 350 mtz 31.000 Din;
10. do 400 mtz 34.000 Din;
11. do 450 mtz 36.000 Din;
12. do 500 mtz 38.000 Din;
13. do 600 mtz 46.000 Din;
14. do 700 mtz 52.000 Din;
15. do 800 mtz 61.000 Din;
16. do 1000 mtz 76.000 Din.

Gornji pavšal so mlini dolžni plačati za mesec april najkasneje do 16. 4. m. po skupini, v katero spadajo.

Napredovanje učiteljev

Belgrad, 6. aprila. I. Napredovali so sledeči učitelji in učiteljice: v 9. položajno skupino: Plavšak Marija, Središče, Schaubach Ani, učiteljica, Sv. Martin pri Mariboru; iz 8. v 7. položajno skupino: Troha Elza, Zavrč pri Pljuju.

Premesteni so sledeči učitelji in učiteljice: Humer Franjo iz Smartna pri Jelšah v Ljubno, okraj Radovljica, Tuhlan Fran iz Brezovice v Bočance (Murska Sobota), Mervić Anton, upravitelj meščanske šole v Ribnici, na meščansko šolo v Novem mestu, Andrejič Olga, učiteljica na meščanski šoli v Brežicah, na meščansko šolo v Novem mestu, Kramar Julija, učiteljica na meščanski šoli v Brežicah, na meščansko šolo v Mariboru, Tavčar Marija, učiteljica na meščanski šoli v Krškem, na 1. meščansko šolo v Ljubljani, Sovre Karel, učitelj na meščanski šoli v Slovenjgradcu, na meščansko šolo v Skofji Loki, Ceranik Marija, učiteljica na ženski meščanski šoli v Celju, na žensko meščansko šolo v Mariboru, Novak Marija, učiteljica na 1. ženski šoli v Ljubljani, na 11. žensko meščansko šolo v Ljubljani, Gorišek Josipina, učiteljica na meščanski šoli v Mežici, na meščansko šolo v Senovem, Verbič Ivan, na meščanski šoli v Krškem, na meščansko šolo v Ljubljani, Vavda Milan, učitelj na meščanski šoli v Pljuju, na meščansko šolo v Vojniku, Mrkša Anica, vršiteljica dolžnosti upravnice na meščanski šoli v Caboru, na meščansko šolo v Kulji (donavska banovina).

Belgrad, 6. apr. I. Zagrebški učiteljski pevski zbor Ivan Filipovič je bil sprejet danes v svečani avdienci od Nj. V. kralja, ki je dalje časa ostal med zagrebškimi umetniki ter se razgovarjal z vsakim posameznikom o tamkajšnjih razmerah ter pokazal ne samo veliko zanimanje za kulturo petja, ampak tudi veliko razumevanje. Po avdienci, ki je trajala pol ure, so si zagrebški pevci ogledali Belgrad in bodo danes zvečer imeli svoj koncert, za katerega vlada veliko zanimanje.

Belgrad, 6. apr. I. Za pomožnega knjigovodjo v državnem rudniku v Velenju je imenovan Srečko Kavčič, do sedaj pri drž. rudniku v Zabukovcu.

Lakota v Rusiji

London, 6. aprila. Tukajšnji listi obširno poročajo o težkem gospodarskem položaju sovjetske Rusije in trdijo, da je v mnogih pokrajinah izbruhnila prava lakota. Zadržje demonstracije lačnega delavstva v Moskvi samo potrjujejo to domnevo. Delavstvo je poslalo na ulice svoje žene in za enkrat se ni sumo ustopil; vendar opozarja dopisnik nekega londonskega lista, da so prav na takšen način začeli revolucionarni nemiri v Petrogradu l. 1917. Zaloge živil v Moskvi se vedno bolj praznijo, se slabši je položaj na deželi. V pokrajinah ob Volgi je baje že več ljudi umrlo za lakoto. V Kijevu si je s težavo tudi z izkaznico kupil kos kruha. Iz Varšave poročajo, da so v vasi Belredno na Poljskem ujeli balonček, na katerega

je bil privezan list s temle besedilom v ruščini: »V vasi Ursaru, v okraju Zaslawu, ki šteje 175 ljudi, smo že nad en teden brez kruha. Naši otroci umirajo za lakoto. Sovjetska oblastva nam ne daje hrane, zato prosimo brate na Poljskem, da nam pomagajo.«

Tudi v južni Rusiji okoli Črnega morja so se pričeli kmetje upirati, ker trpijo radi boljšešvike gospodarske politike in prisilne kolektivizacije. Prišlo je primanjkovati živil. Tudi v Odesi sami je zelo težko nabaviti si živila in obleko. To pripovedujejo petniki, ki prispejo dan za dnem v Carigrad. V zadnjem času so pričeli zapuščati Rusijo tudi inozemski inženjerji. Tudi ti rišejo gospodarski položaj v Rusiji v črni barvi.

Sprejem v kmetijsko šolo na Grmu

Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu sprejme s 17. majem t. l. 20 učencev v pripravljanih gospodarskih tečajih, ki traja do 15. oktobra t. l. Ti učenci imajo dnevno po dve uri pouka v šoli, ostali čas se uporabljajo pri delih v vseh panogah šolskega gospodarstva, kar jim pozneje prav dobro koristi pri teoretičnem pouku. Tečaj je torej zelo uspešna priprava za vstop v redno šolo predvsem za one kmetijske sinove, ki imajo slabo predzobrazbo iz osnovne šole. Oni kmetje, ki žele poslati svoje sinove v redno šolo na Grm, ki se prične v novembri, se opozarjajo, da učencev s slabo predzobrazbo (eno ali dvorazredno šolo s slabim uspehom dovršeno) ravnateljstvo ne bo predložilo za sprejem v redno šolo banskim upravi, ako ne bodo obiskovali pripravljalnega tečaja.

Nekateri učenci pripravljalnega tečaja plačujejo za oskrbne stroške po 400 Din mesečne vzdrževalnine; nekaj prosilcev se sprejme na brezplačna mesta, nekaj pa za znižano oskrbino, vendar samo sorazmerno s polno plačilno. Oni prosilci, ki prosijo za znižano oskrbino ali za brezplačno mesto, morajo svoji prošnji priložiti posestni list in potrdilo davčnega urada o višini davkov. Koristno je priložiti tudi uradno izjavo županstva o razmerah, v katerih se gospodarstva nahaja (dolгови, nesreče itd.).

Pogoji za sprejem so: 1. starost ne manj kot 16 let in ne več kot 19 let; 2. dovršena osnovna šola (četudi le enorazredna); 3. telesna in duševna sposobnost.

Prošnjam, kolkovanim s 5 Din, je priložiti ktni list, domovnico in zadnje šolsko izpoved; onim, ki prosijo za znižano oskrbino, tudi zgoraj našteje priloge, in jih poslati do 25. aprila 1932 na ravnateljstvo banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. O sprejemu in višini oskrbine se obvesti prosilci pismeno. Vsa se potrebna pojasnila daje ravnateljstvo.

Stanje naših rek

Belgrad, 6. aprila. AA. Odbor za obrambo pred poplavi pri notranjem ministru je izdal o položaju dne 5. aprila to-le poročilo:

Donava od Komorna do Orsove je narasla za 25 cm, Drava pri Senti v zadnjih dveh dneh narasla za 50 cm, v Banatu so reke dosegle maksimalni vodostaj. Po poročilu iz Romunije pa so začele reke naglo upadati. Sava je v gornjem toku do Zagreba v upadanju, do ustja Drine pa je narasla za 20 cm, od ustja Drine do izliva v Donavo je narasla povprečno za 14 cm pri prav visokem vodostaju. Pritoki Save iz Bosne upadajo. Železniški promet na progi Sid-Rača je bil pri km 25 prekinjen. Tamošnja vodovodna zadruga je izkoristila železniški nasip za obrambo pred poplavo s strani Save. Morava je padla pri Džubri skoraj za 1 m, železniški promet na progi Zajčar-Negotin pa se začasno še vedno vrši s prestopom potnikov.

Pojasnila k zakonu o neposrednem davku

Belgrad, 6. apr. I. Fin. minister je danes izdal pojasnilo k zakonu o neposrednem davku. Iz tega pojasnila povzemamo, da morajo zavarovalne družbe na podlagi tega zakona plačati davek tudi od provizije, katero izplačujejo posameznim osebam izven službenega razmerja. Zavarovalne družbe bodo ta davek (na nagrado) plačevale samo za dejansko izplačane vsote provizije in ne za one zneske, ki imajo dejanski značaj povrnitve stroškov.

Obsodba komunistov v Italiji

Rim, 6. apr. Ž. Pred izrednim tribunalom za zaščito države se je končal proces proti antifašistom iz bolonske pokrajine, ki so bili obdolženi, da so organizirali komunistično centralo v Bologni in številne podružnice v severni Italiji. Glavni obtoženeц Karlo Albin je obsojen na 20 let ječe. Med drugim so obsojeni, eden na 14 let, eden na 12 let, eden na 7 let, dva na 6 let, eden na 5 let, eden na 4 leta, sedem na 1 leto, šest pa je bilo oproščenih.

Praška vlada pred važnimi odločitvami

Praga, 6. aprila. AA. »Pravo lidz smatra, da stoji vlada pred zelo važnimi odločitvami.

Minister narodne obrambe Viskovski name-rava v svrhu znižanja aktivnega vojaškega roka na 14. mesecem predložiti parlamentu zakonski načrt, ki naj bi stopil v veljavo 1933. Po informacijah istega lista se zdi, da je ta zakonski načrt že gotov in bi se debata o njem imela takoj začeti. Socialno-demokratska stranka bo vse storila, kar bo v njeni moči, da odstrani ovire, ki bi mogli preprečiti sprejetje tega zakona.

List dalje pravi, da se bo davek na poslovno obeti zvišal z 2 odst. na 3 odst., pri čemer pa bo mogoče davek pavšalno odmerjati.

Lidove Novice prinašajo vest, da se mora proračun zažati za eno milijardo Kč. Ker pa se izdatki na plačah drž. uradnikov ne morejo zažati, se bodo morali znižati materialni izdatki.

Finančno ministrtvo pripravlja zakonski načrt za razpis notranjega posojila: ta zakonski načrt bo parlamentu predloženo po vsej pri-liki sredi t. m.

Dunajska vremenska napoved. Menjaje oblačno, kmalu pa bo boljše, temperature se bodo le malo izpremenile, ponekod bodo še padavine. Splošni vremenski značaj: Prihajali bodo še na-čelje zapadni vetrovi, zato bodo spremembe vre-mena hitreje.

Razprava proti ponarejevalcem jurjev

Zagreb, 6. apr. Ž. Danes se je v Zagrebu pričel proces proti ponarejevalcem 1000 dinarskih bankovcev, ki so prišli v promet koncem septembra lanskega leta. Falsifikati so bili zelo dobro izdelani in zelo nevarni, da se pomežajo med prave bankovce. Prvi ponarejeni bankovci so našli v Zagrebu 7. decembra, 12. decembra pa so že našli falsifikat pri Ivdrič Kasner & Oehler, 18. decembra se je pojavil 1000 dinarski falsifikat v Srpski banki. Policija je končno ugotovila, da je te tisoč-dinarske ponarejene bankovce razpečeval Anton Torba, ki jih je prejel od neke Italijanke Goretti, bivajoče v Trstu. Torba je pozval Gorettijevo, da pride na Sušak na sestanek, da se dogovorita. Ona se je temu pozivu odzvala, nakar jo je policija 22. decembra aretirala. Tudi v Splitu in okolici so se pojavili ponarejeni bankovci in tudi tamkaj je policija ukrenila vse potrebno, da se pride zločincem čimprej na sled. Nadalje je sušska policija zaplenila pet ponarejenih tisočdinarskih bankovcev, ki so prišli iz Turčije. Gorettijeva je izpovedala, da ji je Torba rekel, da je v Zagrebu zamenjal tri tisočdinarske bankovce neki Avamič, ki je bil istotako prijet. Gorettijeva je izpovedala, da je imela dostavljala te tisočdinarske bankovce neka Stafetti, ki jih ji je izročila kakih 130 komadov. Končno je obrazložila Gorettijeva vse delo razpečevanja teh ponarejenih tisočdinarskih bankovcev. Danes vse izpovedi Gorettijeva zelo spreminja v svoji obrambi. Državno tožilstvo obtožuje Gorettijevo, Torbo, Milana Avaniča in Gjuro Ungera zaradi zločina razpečevanja ponarejenega denarja. Razprava, ki se je pričela danes, še ni končana.

Revolucija v Novi Fundlandiji

Montreal, 6. apr. Ž. Včeraj je prišlo v St. Johnu do revolucije. Že pred nekaj meseci so se dvignili protesti proti vladi zaradi finančnih težkoč, v katere je zašla država. Vladi so očitali, da je izvršila številne pomevne, čeprav je parlamentarna komisija ugotovila, da obtožbe nimajo nikake podlage, je kljub temu nerazpoloženje proti vladi vedno bolj rastle in včeraj popoldne je izbruhnil upor. Pred parlamentom se je zbrala velika množica ljudstva, ki je štela nekoliko tisoč oseb, ter burno protestirala proti vladi. Policija ni bila v stanju, da razprši razjarjeno množico, ki ji je uspelo, da po srditem spopadu s policijo vdere v parlament ter ga zasede. V parlamentu je množica razbila okna in pohištvo, dokumente in razne akte pa je zmetala na ulico. Člane vlade, ki so bili v parlamentu, so prijeli ter jih prisilili, da imajo sejo vlade ter da podajo demisijo.

London, 6. apr. tg. Kakor že pred 2 mesece-ma, je tudi včeraj prišlo v St. Johnu, glavnem mestu Nove Fundlandije, do napada množice 15.000 ljudi na parlamentarno poslopje, katero so porušili skoro popolnoma in so v njem imeli vlado zapeto, dokler ni odstopila. Množica je protestirala proti ponovnemu ponarjanju vladnih zapisnikov. Policija je imela enega mrtveca in štiri hudo ranjene, demonstranti pa 20 ranjenih. Vso noč so ostali pred parlamentom in so pri tem veselo pozdravljali odstop vlade.

Prepovedano socialistično glasillo v Budimpešti

Budimpešta, 6. aprila. tg. Ker je vlada prepovedala izhajanje »Nepszave«, so stavci in tiskarji takoj stopili v stavko in danes niso izšli v Budimpešti nobeni listi. Razširjal se je samo letak »Nepszave«, ki javlja navedeno prepoved vlade, na drugi strani pa zasilni vladni list »Reggeli Híreka«, ki na starih straneh objavlja najvažnejše vesti in ima uvodnik, v katerem izjavlja, da se brezmejna socialna-demokratska agitacija, ki na deželi priganja že k pravemu uporu in oboroženi vstaji, ne more trpeti dalje.

V poslanski zbornici, ki se je sestala ob 10 dopoldne, je bil strašen hrup in zmerjanje med socialno-demokratskimi in vladnimi poslanci. Ker se je najprej preprečilo podati socialistom izjavo, so socialno-demokratski poslanci odšli iz parlamenta. Pozneje so podali zelo ostro protestno izjavo, v kateri grajajo, da stremi vlada po diktaturi in hoče narodu napraviti svoje zlorabe. Ministrski predsednik Karolyi je izjavil na hodnikih, da se je moral zgoditi odločen korak, da se prepreči socialno-demokratske hujskarije, ker so jih že predolgo trpeli.

Akrobacija vrha zvonika

Zagreb, 6. apr. Ž. Danes dopoldne je splezal Matija Jurečič iz Pulja na vrh zvonika zagrebske katedrale na sam križ, kjer se je postavil na glavo. To njegovo akrobacijo so takoj zapazili ljudje, ki se jih je nenkrat zbralo na tisoče okoli cerkve in z grozo pričakovalo, kdaj se bo zvrnil v globino. Vendar pa je brez nesreče zopet splezal nazaj, kjer ga je že pričakoval policijski agent. Matija Jurečič je izjavil, da je bila to njegova davna želja, da se enkrat popne na vrh katedrale, poleg tega pa je hotel tudi položiti izpit za sprejem med gasilce.

Trst, 6. aprila. Ž. V Pulju je padlo danes vojaško letalo na tla in se je popolnoma razbilo. Pilot in mehanik sta bila na mestu mrtva.

Slovo ravnatelja Remca od prijateljev

Ljubljana, 6. aprila.

Snoči so se prijatelji poslavljajočega se ravnatelja Remca zbrali k njegovi počastitvi v beli dvorani Uniona. K slovesnosti, ki se je vršila pri pogrnjenih mizah, se je zbralo nad 120 slavljencevih prijateljev iz Ljubljane, Maribora in vsega slovenskega podeželja. Prišli so njegovi ožji stanovski tovariši, starešine, združni delavci in drugi pionirji,

da svojemu prijatelju stisnejo roko v slovo in mu zakličejo na skorajšnje svidenje — v svojem imenu in v imenu tisočev po slovenskih mestih in vaseh. Med številnimi govori je vžigala srca slovenska junaška pesem mogočnega pevskega zbora, ki se je sestavil med udeleženci. V slovo in skorajšnje vrnitev so izzvenele vse prisrčne napitnice, ki so poudarjale čudovito skromnost in nesebičnost slavljenca, njegovo jekleno voljo, železno vztrajnost in brezprimerno neupogljivost v načelih, za katera je ravnatelj Remec delal in se za nje boril od zgodnje mladosti. Vse te lastnosti pa izvirajo iz čudovitega optimizma, vere, upanja in ljubezni, v katerih korenini ves Bogumil Remec. S tem bodi za zgled in posnemanje vsem, ki se posvečajo in se hočejo posvetiti delu in žrtvam za povzdigo katoliške slovenske kulture.

Vsem govornikom se je ravnatelj g. Remec najprvo zahvalil v šaljivem tonu, nato pa toplo ugotovil, naj ta počastitev ne velja njemu, ampak ideji. Če se je pa že pri tej poslovnici počastitvi treba spominjati oseb, naj velja v prvi vrsti tistim, ki so danes daleč od nas, sami in zapuščeni in za katere je to huša žrtve kot zanj. Končno je izpovedal svoj življenjski »Credo« — svojo življenjsko ideologijo: Dosledno in po prepričanju delati po načelih katoliške Cerkve, ki je skalni temelj, na katerem zidajmo, zvezda vodnica, po kateri se ravnajmo. V njej zasidrana naša želja po svobodi ima garancijo zmage.

Snočni večer je iznova dokazal, da katoliška in slovenska ideja tako globoko korenini v naših prastarih našega naroda, da smo po njej bolj ko kdaj prej vsi eno. ena duša. eno srce. To je glasno dokazalo in jasno pokazalo Remčevo slovo!

★

Ravnatelj Remec odpotuje iz Ljubljane v četrtek 7. aprila z brzovlakom ob 7.55 zvečer. Njegovi prijatelji se bodo tu od njega še enkrat poslovili.

Marko Kranjc oproščen

Razsodba višjega deželnega sodišča

Ljubljana, 6. aprila.

Državno tožilstvo v Mariboru je dvignilo zoper Marka Kranjca, kaplana v Kamnici, obtožbo zaradi njegovega cerkvenega govora, ki ga je imel 23. avgusta 1931 v cerkvi pri Sv. Treh kraljih v Slovenskih goricah, češ, da je v svojem govoru izrekel o Sokolu kraljevine Jugoslavije besede: »Ponujajo se vam tudi druga društva, kjer javno napolnijo ljudi skačejo pri javnih prireditvah. S tem hočejo, kakor pravijo, doseči okrepitev telesa, dušo pa zanemarjajo, ker pravijo, da so vse vere enake ter tako ustvarjajo verski indiferentizem, ki je bil

označen od bivšega papeža Leona XIII. kot brezverstvo. Ista društva prirejajo tudi plesne zabave, kar je poguba za našo mladino.«

Na to obtožbo je bil Marko Kranjc od okrožnega sodišča v Mariboru s sodbo z dne 7. januarja 1932 obsojen radi prestopka po členu 4 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi na 1800 Din.

Višje deželno sodišče pa je Marka Kranjca na javni razpravi dne 6. aprila od obtožbe popolnoma oprostil, ker se je na podlagi izvedenih dokazov prepričalo, da se inkriminirani očitki sploh niso nanašali na Sokola ali kako sokolsko društvo.

Elektrika ubila 12 letnega fanta

Žrtev neprevidnosti.

Dobrna, 5. aprila.

Večkrat čitamo po časopisih, da je tu ali tam katerega ubila elektrika. Pa kljub temu imajo ljudje še vedno premalo strahu pred elektriko, pri kateri zadostuje samo en dotik in človek je mrtev.

Na praznik Oznanenja Mar. Devise se je hitro po popoldanski službi božji zaznala vest, da je Ternovškovega fanta ubila vitanjska elektrika. Ljudje so se pričeli trumoma vbiti na kraju nesreče, kjer je fant ležal mrtev.

Nesreča se je zgodila takole: Od vitanjskega transformatorja gre električni vod z nizko napetostjo do vile »Mastnake«, oddaljene od farne cerkve približno 200 metrov. Malo pred vilo je na vodovodi žica visela dvojna žica, katere je nekdanj odvajala tok od voda k neki mali hišici. Ko so pozneje napravili na hišico nov priključek, so staro žico samo prerezali in jo pustili viseti na vodu.

Ker je veter visečo žico majal sem in tja, je žica prišla v stik po odvodni žici z zemljo. Fant je seveda iz radovednosti prijel za odvodno žico, v kateri se je po naključju nahajal tok, pa ga je takoj vrglo in v trenutku usmrtilo.

Ko so ponesrečenega fanta ljudje našli, je bil že mrtev in je imel vso roko, s katero je prijel za žico, zažgano. Takoj nato je bil na mestu tudi dobriški zdravnik g. dr. Černe, ki je na vse načine skušal fanta oživiti. Ker je pa fant že predolgo časa ležal z žico v roki, je bil seveda ves njegov trud brez uspeha. Zdravnik je ugotovil, da za fanta ni rešitve. Žalosten je bil pogled na otrokove starše, ko so izvedeli za nesrečo.

Vsekakor bi pa bilo umestno, da bi se odvodni v zemljo zavarovali z lesom ali s kakšno drugo izolirno stvarjo, tako da bi ne mogel nevest človek prijeti za golo žico. Tudi bi bilo potrebno, da bi že v šolah otroke učili o učinku električnega toka, da bi se jim tako vcepil strah pred elektriko, kar bi zelo omejilo nesreče te vrste, katerih se vedno dosti zgodi.

O vremenu

Vse mi gre narobe. Hotel sem napisati nekaj prav novega in posebnega, rekoč: »Napisal bom nekaj takega, česar še ni bilo, o čemer ni še nikoli nihče pisal in govoril.« Dan na dan sem hodil okrog in skušal misliti na kaj takega. Pa mi le ni prišlo ničesar na mar. Včeraj pa je prišla naša perica k meni in rekla: »Ježeš, saj ste kar bolni! Dejal sem: »Gospa, rad bi si nekaj izmislil, kar bi kar treščilo v svet, nekaj takega, o čemer ni še nihče govoril, nekaj takega, kar bi zaradi novosti vleklo in obenem osvežilo ljudi s svojo močjo.«

Zasmejala se je in rekla, da sem špases gospod. Tako je z menoj: če sem resen, se mi smejejo, če se pa šalim, so resni drugi. V tem slučaju sem perico naglo zavrnil, češ, naj mi kaj resnega svetuje. Pomislila je in rekla: »Slike za vezenje.« Odklonil sem slike za vezenje in jo še prosil, naj še pomisli. Škaltijo za čaj v roki je nekoliko pomislila in mi slednjič svetovala, naj pišem o vremenu, ki se ji je zdelo v zadnjem času nekak živahno.

Po tem trapastem navzetu si kar nisem in nisem mogel izbiti vremena iz glave in dati kaj drugega vanjo.

Seveda, vreme je zdaj res strašno, vsaj zdaj, ko to pišem. In dasi ne bo slabo, ko boš to bral, bo pa vendarle kmalu slabše.

Z našega stališča je vreme zmeraj strašno. Vreme je kakor vlada: nikoli nam ni po volji. Poleti pravimo, da je taka vročina, da se bomo

zadušili. Pozimi spet, da je mraz, da nas bo konec. Spomladi in jeseni tudi ni vreme brez napak, ker ni ne tako ne tako in zahtevamo, naj se že vendar ustali. Če je lepo, rečemo, da bo zemlja razpokala od suše; če dežuje, molimo za lepo vreme. Če mine december brez snega, izprašujemo vsi nejevoljni, kam so naše stare, dobre zime in govorimo, kakor bi nas kdo osleparil za nekaj, kar smo kupili in plačali. Če pa smeži, preklinjamo, da nas je kot kristjane lahko sram. Prej pač ne bomo zadovoljni, dokler si ne bo vsak človek napravil svojega vremena in ga obdržal samo zase. Če se pa to ne da napraviti, pa rajši nečemo imeti nobenega vremena.

Vendar mislim, da le nam, meščanom, ni nobeno vreme všeč. Na deželi je priroda doma in je zato prijetna v vseh svojih oblikah.

Ali more biti kaj lepšega ko sneg, ki na gosto in počasno naleta v skrivnostnem molku in pokriva z belo odejo nižve in drevje, ko za veselo ženitovanje! In kako je krasno, ko se sprehašjo po trdo zamrznjenih tleh, ki kar zvenijo pod koraki! V tenkem, rezkem ozračju ti kri kar žubori. In iz dalje slišiš lajež ovčarskega psa in nežni, jasni otroški smeh, ki odmeva ko glas zvona čez nebodno gore. Pa drsanje! Kakor bi imelo jeklo krila, drviš po ledeni gladini in ko godba zveni krog tebe. — Kako čarobna je tudi pomlad! Sveže, zeleno, tako čisto in svetlo kukajo nežni lističi in so polni vselega upanja ko človečki, ki boječe stopajo v šumni svet. Sadno drevje je v oblaku nežne krasote, je polno rožastih, belih cvetov,

...NIKDAR BREZ FAVORITA...

Vedno obkrožena... od vseh občudovana... res, ta čar pojave zahvaljuje favoritu svoje lepote, temu zares odličnemu Elida Favorit milu. Njegov izredni vonj daje čar nege in svežosti.

ELIDA
Favorit
MILO

Shod slovenskih filologov v Jugoslaviji?

Po svetovni vojni imamo pet samostojnih slovenskih držav. Odslej se noben slovenski narod ne bo mogel opravičevati, češ da v znanosti zaradi tega ne zavzema odličnega mesta, ker mu tuja vlada otežuje kulturni razmah. Slovani moramo opoševati vse panoge znanosti, tako da nikjer ne bomo samo odjemalci drugod pridelanih kulturnih vrednot, ampak povsod tudi njih producenti.

Take in slične misli so napotile slovenske klasične filologe, da so osnovali nekako medsebojno organizacijo, ki prireja kongrese slovenskih klasičnih filologov. Ti kongresi imajo namen, poglobiti med Slovani proučevanje antične kulture, tega temelja vse evropske izobrazbe. Prvi tak kongres se je vršil pred tremi leti (1929) v Poznaju. Vsa Jugoslavija se ga je udeležila po enem samem zastopniku: prof. Valiču iz Belgrada. Dosti bolje tudi ni bilo lanske leto, ko se je vršil drugi tak kongres v Pragi. Med 258 udeleženci smo bili samo štirje Jugoslovani (eden iz Ljubljane, eden iz Zagreba in dva iz Belgrada), dočim je bilo n. pr. Poljakov 58. Na kongresu se je med drugim sklenilo, naj bi vsi Slovani izdajali skupne izdaje antičnih klasikov, stenske slike za ponazoritev pouka in arheološke atlante; prireajo naj se poučna potovanja učiteljev klasičnih jezikov v inozemstvo, da se tam seznanijo z novejšimi metodami staroklasičnega pouka;

posebna strokovna komisija naj ugotovi enotno izreko latinščine in grščine, ki se sedaj bereta v raznih državah zelo različno. Posebno nas pa zanima soglasni sklep praskeskega kongresa, da naj se vrši naslednji kongres leta 1936 v Jugoslaviji. Naši zastopniki na kongresu sicer niso povabili kongresistov v našo državo, ker niso mogli dobiti pravočasno za to pooblastila od ministrstva, toda ker je praski kongres to soglasno sklenil, se bo brezdvomno naslednji kongres vršil v naši državi. Kajti pravilno je, da se kongresi vrše vsakokrat v drugi slovenski državi. Začeli so Poljaki, nadaljevali Čehi, sedaj smo na vrsti Jugoslovani in Bolgari, ker se oficijelna Rusija teh kongresov ne udeležuje, ampak prihajajo nanje samo ruski emigranti. Računati moramo torej s tem, da bo tretji kongres v Jugoslaviji in četrti v Bolgariji. Treba bo pravočasno misliti na to, da se bo naša država tudi glede študija antike pokazala čez štiri leta v kar močnejši ugodni luči. Kajti skoraj vsa Jugoslavija je zgrajena na ozemlju, ki je bilo nekoč del rimskega imperija. Po vseh pokrajinah naše države imamo nešteto sledov rimske in grške kulture. Tudi v zemljepisnem oziru smo najbližji zibelkama evropske kulture. Upravičeno smejo torej naši severni bratje pričakovati, da bo zanje izlet v Jugoslavijo v vsakem oziru poučen in zanimiv.

Železniški nastavljenici ostanejo v službi

Delavske redukcije niso razveljavljene.

Ljubljana, 6. aprila.

Danes je agencija »Avala« poslala sledeče: Agencija »Avala« Ljubljana. Z ozirom na članek objavljen dne 2. aprila t. l. v dnevniku »Slovenec« pod naslovom »Železniški nastavljenici ostanejo v službi — Delavske redukcije niso razveljavljene« prosimo, da izvolite izposlovati v istem listu popravke besedila tretjega odstavka navedenega članka, ker ni res, da bi železniški nastavljenici prejeli s 1. aprilom 1932 poleg znižanih draginskih doklad še za 10% manjšo plačo, marveč je res, da so nastavljenici uslužbenci prejeli mesečne prejemke v smislu določil zakona o drž. saobračanjem osebju z upoštevanjem Uredbe o drag. dokladah drž. uslužbencev z dne 12. marca t. l., s katero so bile le dosedanje draginske doklade znižane, — Direktor: Dr. Borko,

Sreča v nesreči

Rimske toplice, 5. aprila.

Srečo v nesreči so imeli v noči od nedelje na ponedeljek nekateri Jurklosterčani, ki so se vozili z zabave na »Novi postti«. Šofer je napravil ta večer že tri vožnje v Jurkloster, pri četrta pa je imel smolo. Naložil je na avto zadnjo družbo in oddrkal proti Jurklostu. Ni pa prevozil še pol kilometra, ko je radi goste megle zavozil pod cesto. Avto se je v treh obratih zvalil po bregu

navzdol proti Savinji in na srečo zadel v veliko drevo, ki je obvarovalo ponesrečene gotove smrti. Izpod ruševin avtomobila so prilezli prej veseli zdaj pa preplašeni Jurklosterčani in na veliko začudenje ugotovili, da so še vsi živi. Težje poškodovana sta šofer in še en gospod, dočim so drugi odnesli zdravo kožo.

Povodenj na Dolenjskem

Novo mesto, 5. apr.

Tudi Dolejska je močno poplavljena. Južno vreme, močan jug in dež sta pričela z veliko naglico topiti sneg, katerega smo letos imeli kar preveč in ki je bil po nekaterih krajih, koder so bili zameti, nad poldrugi meter visok. Zato je pričela Krka urno naraščati ter je prestopila bregove, več kakor dva metra nad normalno višino. Vsi vrtovi ob Krki so globoko pod vodo. Na perišče v Novem mestu pa sploh ni mogoče priti. V gorenjem toku pri Češči vasi sta Krka in potok Temenica poplavlila vse travnike in vsa polja do Prečne, približno dva kilometra daleč. Tudi od Hrvaškega broda do Čučje mlake je vse pod vodo. Kaj bo s posetvami na teh poljih? Vse bo pregnilo, vse se bo uničilo. Že tako je naše kmetijsko ljudstvo udarjeno s tem, ko je sneg tako dolgo ležal, sedaj pa je nastopila še poplava.

Pridobivajte novih naročnikov!

bližnji sosed gre vsak hip na vrt in pravi, da bo to vreme neizmerno koristilo kmetom. Saj se nič ne razume na take zadeve, a odkar je imel lani gredico kumar, misli, da je že veleposessnik in tako govori, da bi mislili ljudje, da je polje-delec »na razpoložnjus«. Vendar upajmo, da ne govorijo napak in bo to vreme res komu koristilo. Meni, na primer, zelo škoduje. Obleko in dobro voljo mi pokvarja. Saj dobro voljo bi še kako utrpel, ker je imam veliko v zalogi. Zelo me pa žalosti, da v burji in snegu tako zelo propadajo moji dragi, stari klobuki in pa moje hlače, ki se prezgodaj ponosijo in postarajo.

In kaj se je zgodilo z mojo novo, spomladansko obleko! Kako je bila lepa! A zdaj, zdaj visi in je vsa blatna in je kar pogledati ne morem. Vsega tega je kriv moj prijatelj. Jaz ne bi bil šel onega večera ven, če njega ne bi bilo. Ko je prišel, sem jo baš primerjal. Komaj me je zagledal, je zatulil in razprostrl roke, češ, da je videl »njoc«. Vprašal sem ga: »Ali mi zadaj dobro pristojac?«

»Izborno, prijatelj«, je odvrnil in vprašal, ali pojdem z njim.

Najprej sem dejal, da ne pojdem. Pa me je nahnul, češ, človek s tako obleko nima pravice biti doma.

Lep večer je bil in sem šel z njim. Ko sem prišel spet domov, sem se slekel, si natrl telo z vinskim cvetom, vtaknil noge v toplo vodo, si dal gorčični obliži na prsi, pojedel skledo ričeta, izpil kozarec groga, si z lojem namazal nos in šel v posteljo.

(Konec prih.)

Dnevna kronika

Koledar

Cetrtek, 7. aprila: Herman Jožef, spoznavalec; Hegezip.

Novi grobovi

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspal g. Franc Rakovec, magistratni oficijal knjigovodstva v pokopju. Pokopali ga bodo v petek ob 2 popoldne. Blag mu spomin! Žalujemo ostalim naše sožalje!

† V Ljubljani je umrl gospod Josip Klemenec, posestnik. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Naj v miru počiva! Žalujemo naše sožalje!

† V Stratišču je umrl Joško Schiffer, učencec 4. razreda osnovne šole. Pogreb bo danes ob 4 popoldne. Blag mu spomin! Žalujemo staršem naše iskreno sožalje!

† V Kamni gorici je umrla 5. t. m. gospodična Roza Zvan, sestra pokojnega g. župnika Zvana v Dupljah pri Trzinu. Pogreb bo danes ob 11 na farno pokopališče. Naj počiva v miru! Žalujemo naše sožalje!

† Pri Sv. Miklavžu nad Laškimi je 5. t. m. umrl v 79. letu starosti g. Martin Deželak, po domače Flis, iz Lož št. 8. Rajni je bil oče bivšega oblastnega poslanca g. Matevca Deželaka. Pokojni je bil izvrsten gospodar in umen čebelar, dolgotrajen član občinskega odbora občine Marija Gradec in član načelstva Hranilnice in posojilnice v Laškem. V njegovo hišo zahaja »Slovenec« in »Slovenski Gospodar« že 50 let. Pogreb bo danes ob 10 na pokopališču pri Sv. Miklavžu nad Laškimi. Pokoj njegovi duši, preostali naši iskreno sožalje!

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni na službo v organizacijski odsek generalštabnega oddelka ministrstva vojske in mornarice peh. kap. I. razr. za generalštabne posle Vladimir Kaleček; na službo v I. odsek poročevalskega oddelka glavnega generalštaba štaba topniški kap. II. razr. za generalštabne posle Ernest Peterlin — oba do sedaj generalštabna pripravnik; za poveljnika I. baterije 8. topniškega polka topniški kap. II. razr. Ivan Kurelec; za upravitelja materialja vaderskega intendantskega skladišča intendantski podporočnik Rudolf Bogner in za upravitelja materialja kosovskega intendantskega skladišča intendantski podporočnik Vladimir Larin.

Ostale vesti

— P. n. novim naročnikom, ki so nam 1. ozir. 2. aprila nakazali po poštah položnicah novo naročnino, vljudo sporočamo, da smo večje število takih plačil vsled dveh praznikov prejeli žele večeraj, 6. aprila. Uprave torej ne zadene nikakr krivda, ako jim nismo prej postregli z listom.

— Nekdanji nenavadni običaji pri pokopavanju mrlja v Beli Krajini. Zadnja »Mladika« št. 4 je prinesla na strani 154. zanimiv spis: Pogrebne svečanosti na Malajskem otoku. V tem omenja, da dajejo pri plemenu Batak mrtvece, preden ga pokopajo, denar v usta. Pri tej priliki sem se spomnil, da so delali isto nekdanj, morda še pred 50 do 60 leti, tudi v Beli Krajini, vsaj, kolikor mi je znano, v Adlešicah. Prva leta, ko sem prišel v Adlešice, pred 46 leti, sem videl parkrat, ko so pokopali jame za mrlja, da so izkopali tudi srebrne desetice ali dvajsetice. Čudno se mi je zdelo, odkod bi prišel denar v grob in sem vprašal ljudi, kaj to pomeni. Pa so mi povedali, da so dajali mrljem, preden so jih polagali v krsto, nekdanj v usta na jezik po kak denar. Vzroka, zakaj so to delali in kak pomen bi to imelo, pa niso vedeli povedati. — J. Š.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 27 od 1. aprila t. l. je objavljen »Proračun izdatkov in dohodkov dravske banovine za leto 1932-33 z uredbo in pravilnikom«, dalje »Naredba o občasni prepovedi uporabe sačil v Dravi, Dravinji in dr.«, »Razglas o podjetju za redni prevoz oseb z motornimi vozili«, »Popravek navodil za sestavljanje, opremljanje in predlaganje občinskih računov« in »Objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1932.«

— Iz Rateč na Gorenjskem nam pišejo: Dne 1. aprila je odšel od nas starešina fin. kontrole g. Josip Debeljak. 10 let je služboval pri nas in si je v tem času pridobil splošno spoštovanje. Ganljivo in prirščno je bilo slovo. Kličemo mu na pot v novo službovanje, naj bi užival tudi na novem mestu zaupanja, kakršnega je užival med Ratečani. Enako želimo vsem finančnim stražnikom, ki so nas zapustili, vse najboljše na njihovih novih mestih.

— Zasedavci požigalec. Jugoslovanske oblasti so na prošnjo avstrijskih oblasti pričele zasledovati nekoga Petra Rozmana, ki je bil rojen baje l. 1901 nekje v celjski okolici. Ta Rozman je bil zaposlen pred 9 leti za mlinskega pomočnika v nekem mlinu v Hargelsbergu pri Lincu. Rozman je po naročilu lastnika mlina, ki bi rad prišel do zavarovalnice, mlina zažgal. Rozman je leto pozneje zahteval od svojega prejšnjega gospodarja več denarja. Ljudstvo v linški okolici pa govori tudi, da je bil Rozman umorjen, tako da tamkajšnje oblasti ne bi mogle pojasniti požiga. Na vsak način je ta slučaj zelo skrivnostno in bo treba precej truda, da se pojasni.

— Kdo je morilec v Dražgošah? Obliati se mizlično trudijo, da bi razjasnile skrivnostni dvojni roparski umor v Dražgošah, o katerem smo že poročali. Orožniki iščejo posebno nekoga trgovskega potnika, ki so mu bile razmere pri umorjenih Lotritnih zelo dobro znane in se je dokazalo, da je bil že 30. marca pri umorjenih. Potem je izgnil neznanu kam.

— Po zagrebški katastrofi. Posledica velike katastrofe na Dolcu v Zagrebu, ki je zahtevala devet smrtnih žrtev, je bila, da so oblasti takoj odredile, da se iz vseh stanovanjskih zgradb odstranijo skladišča filmov. To se je zgodilo v 24 urah, vendar se skladišča filmov še vedno nahajajo v neposredni bližini mestnega kopališča. Tam je v starih velikih transportnih vozovih spravljeno okrog 15.000 kg filmov, ki čakajo, da jih bodo shranili v definitivno skladišče. Filmski zavodi sedaj iščejo primerno zgradbo, kjer bodo namestili ta skladišča, da bo odstranjena vsaka nevarnost.

— Zalostna posledica kartanja. V Zagrebu so aretirali inkasanta Ivana Smetana, ki je na škodo nekoga zagrebskega trgovca z drvmi ponesveril 110.000 Din. Smetana je ves denar zaigral. Njegova žena pripoveduje, da je padel v roke zloglasnih kartacev. Najprej je izgubil svoj denar, več tisoč dinarjev, da bi to dobil nazaj, je posegel po denarju svojega gospodarja, katerega je inkasiral pri raznih odjemalcih drv. Ze lansko jesen je izgubil 30.000 Din. Skušal je poravnati škodo, pa se mu ni posrečilo. Letos je začel znova igrati in tako je zaigral okrog 110.000 Din.

— Zverinski zločin dveh bratov. V vasi Lokvi pri Zvrniku je bil izvršen strašen zločin. Po sta-

rem običaju se je zbralo na pokopališču veliko ljudi. Ko so bili obredni končani, so se ljudje začeli vračati na svoje domove. Milovan Gjukanović je zajezdil svojega konja in se napotil proti domu. Kmalu sta ga došla brata Drago in Ljubo Ilić. Šli so skupaj do nekoga potoka. Tu sta Ilića pustila Gjukanovića zadaj. V gozdu sta se skrila in ko je Gjukanović jездil mimo, sta skočila iz svojega skrivališča in Gjukanovića potegnili s konja. Pričela sta ga bit s koli in tolči z nogami. Ko je Gjukanović zgubil zavest, sta šla po vodo in ga toliko časa oblivala, da se je osvestil. Tedaj sta ga zopet posadila na konja. Tako so šli nekaj korakov, nakar sta ga zopet potegnili s konja in ga tolkla s kamenjem, koli in suvala z nogami. Zopet sta ga polivala z vodo in ko je prišel k zavesti, sta ga zverinska brata zopet pretepala. To se je večkrat ponovilo. Ko so prišli do Gjukanovićeve hiše, je bil Gjukanović še toliko pri sebi, da je povedal, kaj se mu je zgodilo, nato pa je umrl. Imel je zlomljen prsni koš in več reber. Ljubo Ilić je pobegnil v Tuzlo, kjer se je javil pri državnem pravdniku, Dragota pa so orožniki aretirali na neki svatbi.

— Večno štedi, greje: Original-Lutz peč!

— Pri boleznih na ledvicah, v mehurju in debelem črevesu polajšuje »Franz-Josef« grenčica v najkrajšem času tudi večje težkoče pri odvajanju. Spričevala bolnišnice potrjujejo, da je »Franz-Josef« voda zaradi svojega olajšujočega učinkovanja brez bolečin prav posebno primerna za neprestano porabo pri mladih in starih. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Za šmarnice priporoča Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani cerkvenim zborom: Adamič K.: Alma Mater, 19 Marijinih pesmi za mešani zbor. Part. 30 Din, glasovi po 5 Din. — Ferjančič Fr.: Lavretanske litanije Matere božje za mešani zbor, 6 Din. — Foerster Anton: 6 Marijinih pesmi za tri enake glasove z orglami. Part. 16 Din, glasovi po 6 Din; Cantica sacra III. del za moški ali ženski zbor, 30 Din; Lavretanske litanije M. B. za ljudsko petje, 6 Din. — Grum Anton: Odpevanje pri lavretanskih litanijah za mešani zbor, 16 Din. — Hladnik Ig.: Tri Marijine kantate za mešani zbor, 12 Din; 23 cerkvenih napevov za moški zbor, 24 Din. — Hochreiter E.: Immaculata Marijine pesmi za mešani zbor, Part 20 Din, glasovi po 4 Din. — Kogoj M.: Marijine pesmi raznih skladateljev za mešani zbor, Part. 16 Din, glasovi po 6 Din. — Laharnar Ivan: Šmarčne pesmi za mešani zbor, Part. 16 Din. — Premrl St.: 40 Marijinih pesmi raznih skladateljev za mešani zbor, Part. 40 Din, glasovi po 5 Din; Cerkevni moški zbori, 40 Din; Cerkevna ljudska pesmarica, Part. 50 Din, glasovi po 24 Din; Slava Brezmadežni, zbirka raznih napevov in skladateljev za mešani, moški in ženski zbor, 40 Din, broš. 30 Din. — Sattner p. H.: 12 napevov pri lavretanskih litanijah za ljudsko petje, 12 Din; Odpevi za litanije lavretanske in presv. S. J. za mešani zbor, 12 Din (novo).

— Natečaj. Razpisuje se druga ofertalna licitacija za oddajo zakupa in dogradnje kol. bufeta na postaji Grosuplje, ki se bo vršila dne 21. aprila t. l. ob 11 popoldne pri direkciji dr. železnice v Ljubljani, »Ljubljanski dvor«, I. nadstropje, soba št. 59. Istotam se bo vršila licitacija dne 25. aprila ob 11 popoldne za oddajo kolodvorskega bufeta na postaji Rakek v triletni zakup. Pogoji so razvidni iz Službenih novih št. 77 od 4. t. m.

— Slovenski pravnik, letnik XIII. in XXXIX., vezan ali broširan, ter šte. 1-4 letnika XLIV. kupi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

— V soboto 9. aprila ob pol 9 zvečer se bo vršilo v fotopredavalnici Gregoričeve drogerije, Ljubljana, Prešernova ulica 5, otvoritveno predavanje. Vstop brezplačen. Prijava in podrobni učni načrt v trgovini.

— Zenska noga zlasti v toplih dneh mnogo trpi od neprimernih obutve. Zato je z velikim zanimanjem sprejel nov izdelek čevljarstvo-tehnične stroke, ženske opanke »Majac«, proizveden zares fino, elegantne oblike, primeren za vsako obleko, za ulico, obalo ter za vsako svrhu. Zenske opanke »Majac« so v resnici dražestno izdelani, prikladni za vsako nogo in poleg vseh svojih prednosti zelo poceni.

— Bakrene, medene in aluminijaste predmete izdeluje Josip Otorepec, Ljubljana, Za Gradom. 9.

Trbovlje

Škoda delajo. Na igrišču SK Amater je bila v ponedeljek nogometna tekma. Igrišče je ograjeno. Nabralo se je ogromno število tudi nezaželenih gledalcev, ki po večini niso imeli denarja za vstopnino. In ti so šli na breg onstran potoka, da bi od tam gledali potek igre. Tam na bregu pa ima g. Rudolf Baloh svoj stavbo parcelo in že za zidavo pripravljeno opoko in pesek. Vse polno gledalcev je stalo na kupu zložene opeke in kupu peska. Posestnik je ljudi svaril, da delajo škodo, naj se odstranijo, a množica se ni nič zmenila za to. In zgodilo se je, da se je kup opeke zrušil in opeka je zdrčala po bregu navzdol v potok. Prav tako je tudi pesek ubral pot za opeko navzdol. Eden gledalec je dobil pri tem hušje poškodbe na nogi, posestnik g. Baloh pa ima veliko škodo. Kdo je odgovoren za škodo? Občina je bila baže naprosena, da poskrbi za red ter prizadeja obvaruje pred škodo, ki jo delajo nadležneži. A to pot se ni ničesar ukrenilo. Saj ima občina tudi sama varnostne organe, ki naj bi ščitili občane menda tudi v takih slučajih!

Konjice

Bolj priljubljene osebnosti v Konjicah in vsem konjiškem okraju ni, kakor je to gosp. arhihiakon Franc Tovornik. O tem se je lahko vsakdo prepričal te dni, ko je g. arhihiakon obhajal svoj god. Rakete in streljanje so na predvečer Konjičanom in okoličanom naznanjali ta znameniti dan. Godba Kat. izobraž. društva je svojemu ustanovitelju igrala med slovesnim streljanjem krasno podoknico in pevski zbor mu je zapel več izbranih pesmi. Malodane ves trg je prihitel ta večer pred župnišče. In drugi dan so deževalo čestitke. Tako ljudstvo slavi moža, ki je jeklen značaj in z njim deli veselje in žalost. Bog ga ohrani še dolgo vrsto let tako krepkega in odločnega!

Maribor

Usodna ljubosumnost na pohorskih vrhah

Maribor, 6. aprila.

Danes je našla svoj zaključek pred velikim senatom mariborskega okrožnega sodišča tragedija, ki je svojočasno razburjala slovenjebistriško Pohorje. Pred sodniki je stal Rudolf Grace, 22 letni posestniški sin iz Tinja na Pohorju, ki je v besnem napadu ljubosumnosti dvignil proti svojemu tekmeču in nato še proti sebi morilno orožje ter naprotnika in sebe težko ranil. Zdravniška umetnost je ohranila oba tekmeča pri življenju, za usono dejanje pa se je danes odmerila krivica pred sodiščem pravice.

Dejanje se je po opisu obtožnice pripetilo dne 1. januarja letošnjega leta. Tamburaši so se zabavali v gostilni v Tinju, kjer je bila zaposlena deklica, za katero sta se vnela Grace in Segra Franc. Slednji pa je imel več upanja, zaradi česar je nastalo med obema iz ljubosumnosti sovraštvo. Grace je prišel v gostilno že v zgodnjih popoldanskih urah ter tam sedel do nekako 8 zvečer, ko se je začel zunaj pod oknom vesel fantovski vrisk. Tako je znal zaviskati samo Segro.

Razjarjen je skočil Grace iz gostilne v temo ter zagledal postavbo svojega tekmeča kakih 100 korakov daleč. Pohitel je k njemu, nato pa so padali za povrajo strel iz samokresa, katere je nameril Grace najprej v prsi Segre, nato pa še sebi. Zadel je Segro tik nad srcem, vendar je ranjenec imel še toliko moči, da je pobegnil pred nadaljnimi smrtonosnimi svinčenkami, nakar je Grace sprožil dva strela v svoje telo ter se sam smrtonovarno ranil. Ležal je v nezavesti v snegu, kasneje pa je prišel zopet k sebi ter se zavlekel v hlev gostilne, kjer so ga našli. Ob smrtonoranjena mladenčica so nemudoma prepejali v Slov. Bistrico, kjer jima je zdravnik nudil prvo pomoč, nato pa sta bila odpremljena v mariborsko bolnišnico.

Grace priznava svoje dejanje, njegov zagovor pred sodiščem pa je bil v protislovju s prvotnimi izpovedbami. Trdil je prvotno, da je izvršil svoje dejanje v napadu besne ljubosumnosti, nato pa se je zopet drugači zagovarjal. Obdolžil je Segro, da ga je hotel sam napasti in da je bil prisiljen prehiteti ga s samokresom, ker bi ga bil drugače napadel. Sodišče ga je obsodilo zaradi poskušene umora na 8 let robije ter trajno izgubo častnih pravic. Kazni ni sprejel. — Senatu je predsedoval vss. Lenart, prisodniki: vss. dr. Tombak, vss. Zemljic in sos. dr. Čemer in Kolšek. Oblozbo je zastopal državni pravdnik dr. Zorjan.

Ob času poročila razprava se traja.

□ Prosvetno knjižnico izdaja, kakor znano, mariborska Prosvetna zveza; v posameznih zvezkih se je enkratno obravnavajo najbolj pereča sodobna vprašanja. Dosej je izšlo 11 zvezkov te knjižnice. Zadnja dve zvezka vsebuje temeljit pri-spevek prof. Simoniča v tukajšnji Vinarski in sadjarski šoli o kmetijskem knjigovodstvu, ki bo vsem vzornim gospodarjem prav dobrodošla. Cena jedva 2 Din za redne naročnike, sicer 3 Din, kar je za 32 strani obsejajočo knjižico gotovo nizka cena.

□ Občni zbor mariborskega olepševalnega društva se je vršil v torek zvečer v Grajski kleti pod predsedstvom mestnega načelnika dr. F. Lipolda ter lepe udeležbi članstva. Poročila o delovanju so podali predsednik, tajnik Kolar in blagajnik Gilly. Delovanje društva se je v preteklem letu gibalo v običajnem okvirju. Društvo je oskrbovalo mestne nasade in mestni park. Tako sta bila urejena trikotna nasada na križiščih Gosposvetske, Vrbanove in Vrtnice v Vrbanove, Korošice in Korošiceve ulice. — Dalje je dobilo društvo s podkletenjem Mladinskega doma v Ljudskem vrtu, ki se je izvršilo na stroške društva, primerne prostore za prezimljenje rastlin. Letos bo obdržalo društvo čolnarno na Treh ribnikih v lastni režiji, prestavil se bo nasad vrtnic iz parcele ob Prešernovi ulici na zemljišče na Tržaški cesti. Po podanih poročilih, ki so bila na predlog revizorjev soglasno sprejeta in odobrena, so se vršile nove volitve. Za predsednika je ponovno izvoljen mestni načelnik dr. Lipold. V odboru so nadalje Kolar Bernard, Knop Ivan, inž. arh. Jelenc Josip, dr. Kronvožel Josip, Kvas Ivan, gospa Terezijska Schwarz, Lapornik Peter in Gilly Alfonz ter zastopnik mestne občine nadsvet, inž. Josip Černe. Namestniki so Weixl Vilko, Bureš Franjo, Rojko Ivan, dr. Strmšek Pavel, dr. Stamol Franc, preglednika računov pa Boltavzar Rajko in Petrič Ludovik.

□ Mesto venca za umrlo gospo Karolino Ihl je daroval gos. Ivan Sirak, lastnik strojne delavnice in hišni posestnik, tukajšnjemu gasilnemu in reševalnemu društvu znesek 300 Din, za kar mu poveljstvo izreka prisrčno javno zahvalo.

□ Smrt kosi. V Slovenski ulici 28 je ugrabila smrt 67 letnega čevljarkega pomočnika Ivana Spindlerja. Pogreb se vrši danes ob pol 4 iz mrtvašnice na mestno pokopališče. — V Betnavi št. 6 je umrla 84 letna zasebnica Sinkovič Marija. Pokopana bo v petek ob 4 na magdalenskem pokopališču. Naj počiva v miru, žalujemo ostalim naše iskreno sožalje.

□ Je morda prava sled. Včeraj se je zgasil na mariborski policiji železničar Blaž Gracer iz Studencev ter pripovedoval, da mu je leta 1921 neznanokam izginil njegov taktar 17 letni sin Anton. Morda je ta begunec identičen z onim Antonom Gracerjem, ki se je zastupil v policijskem zaporu ter umrl. Pokazali so očetu pogrešanega sina slike, posnete po pokojnem Gracerju po njegovi smrti, vendar ni mogel sigurno trditi, da bi bil v policijskem zaporu umrl neznanec njegov sin. Vendar je dana možnost te razlage ter policija zasleduje do bljeno sled.

□ Vdovec s tremi nepreskrbljenimi otroci žel v smrt. Včeraj smo prinesli vest iz Šmarja pri Jelšah, da so našli v okolici neznanega obešenca. Popoldne pa se je oglasila na policiji neka stranka iz Prečne ulice 2 ter izjavila, da ni domov trgovskega potnika Simoniča Tomaža, ki stauuje tam skupaj s svojimi tremi nespreskrbljenimi otroci. Po podatkih, katere je poročalo orožništvo iz Šmarja o neznanem obešencu, se bi dalo sklepati, da je neznanec identičen z izginulim Simoničem. Verjetno je, da so težke razmere poglne obupnega moža daleč proč od doma v smrt ter je prepuštil svoje nepreskrbljene tri otroke, ki so že preje izgubili mater, na skrbi usmiljenih ljudi.

□ Pod obložbo uboja iz malomarnosti. Včeraj se je zagovarjal pred sodniki okrožnega sodišča Leopold Šmigoc od Sv. Andraža v Leskovcu, ker je po opisovanju obtožnice povzročil dne 20. novembra 1931 smrt Matevca Drevenška, kateremu je zadal z malim žepnim nožičem sunek pod brado ter mu prerezal odvodnico, da je Drevenšek po preteku nekaj minut izkrevavel. Šmigoc je omenjenega večera prišel na obisk k Drevenškovim. S pokojnim Drevenškom Matevčem sta si bila dobra prijatelja. Radi tega je nerazumljivo, kaj ga je napotilo, da je pri odhodu počakal Šmigovca pred hišnimi vrati ter ga napadel z nekim predmetom. Šmigoc je nato odgovoril na napad z nožem in tako je prišlo do nesrečnega dejanja. Prič o poteku do-

Čista fina in zdrava!

Izvelec iz
Poročila o analizi
kemičnega zavoda kr. vucodilca v Zagrebu.

Vsebuja preiskane originalnega zavarka kave Hag se niti po znanju obliki, niti po okusu in aromi ni mogla razlikovati od druge dobre znane kave. Na podlagi analize in znanstvenih zakonitih predpisov se sme kava Hag označiti kot **čista fina**. Kava Hag ne vsebuje nikotina, tujih sestavin, radi katerih bi se razlikovala od ostalih vrst prazne kave.

Zajamčeno neškodljiva srcu, živcem in ledvicam, brez motenj za globoko očvrščujoče spanje je samo kava Hag brez kofeina. Ta divna pristna kava Vam nudi pri uživanju največje veselje, ki ga iščete, in vse pobude, ki si jih želite, toda v popolnoma zdravi obliki.

Naznanila

Ljubljana

Mariborski ferijalni savez ima svoj mogočen pevski zbor. Ta pevski zbor bo priredil v soboto, dne 9. aprila v veliki dvorani Uniona svoj koncert, ki je po veliki večini namenjen slovenski narodni pesmi. Koncertni spored ima dva dela: Predvsem govori uvodno besedo prof. Josip Potokar, nato pa slede mešani in ženski zbori ter dva samospeva. Vstopnice v Matični knjigarni.

Pevcem »Ljubljanec«. Danes in prihodnji ponedeljek ne bo pevske vaje. — Pevovodja. Mirko Pugetlj zapije na svojem koncertu, ki bo v ponedeljek, dne 11. t. m. v Filharmonični dvorani med drugim tudi več Bachovih kantat. Gospod Pugetlj je znat kot pevec dovršene tehnike in izredno lepega stilnega prednašanja. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Sukljetoj večer v Unionu. Deželni glavar v p. g. Suklje je častni član društva »Kркеc« v Ljubljani. Pretekli dni je dovršil svojo še neobjavljeno knjigo »Moji sodobniki — veliki in mali«. Društvo »Kркеc« opozori na to veliko knjigo spominov enega najzaslužnejših mož za Dolejsko s tem, da priredi v petek 8. t. m. njegov večer v beli dvorani v Unionu. Začetek ločno ob pol 9. Vstop prost!

Odbor starešinske družine kluba jugoslovanskih primorskih akademikov v Ljubljani obvešča vse svoje člane, da se vrši vsak petek zvečer redno prijateljski sestanek članov v gostilni pri Ražmu na Zanjaku. Vljudo vabimo vse cenejne tovariše, tudi one izven Ljubljane, da se teh večerov pridno udeležujejo v svrhu medsebojnega spoznanja in pomenkov o skupnih zadevah.

TK Skala vabi svoje člane na sestanek v damski dvorani kavarne Emone v petek 8. aprila ob 20.30.

Lepote naše zemlje v skioptičnih slikah. Drevi priredi ljubljanski Fotoklub ob 20 v dvorani Delavske zbornice skioptično predavanje s temo: »Kaj in kako vidi oko fotoamaterja«. Predavanje bo spremljalo 100 krasnih slik, ki jih je po svojih negativih izgotovil g. Cvelko Svigelj, ki je že tudi v inozemstvu priznan fotoamater-umetnik.

Maribor

Krščanska ženska zveza priredi v nedeljo, dne 10. aprila v dvorani Zadržne gospodarske banke veseloigro »Trojček« s pričetkom ob pol 17.

Ljudska univerza v Studenih ima nocoj ob pol 20 predavanje. Predaval bogoslovni prof. dr. Jehart o temi: »Po puščavah Orienta«. Predavanje bodo spremljale in pojasnjevale skioptične slike. To predavanje je zadnje v letošnji sezoni.

Narodno gledališče. V kratkem bo krstna predstava nove slovenske komične opere »Časanova«, dela tržaškega slovenskega skladatelja Miroslava Saneina ter libretista Alberta Siroka. Krstni predstava bo prisostvovala tudi avtor, ki se pripelje prav za to iz Trsta.

Domžale. Godbeno društvo ponovi na splošno željo v nedeljo 10. aprila v svojem domu igro s petjem in sedmih slikah »Čarski sel«, po povesti Jules Vernea napisal Ivan Redeniček. Začetek točno ob 15. konec po 18. Pri prireditvi sodeluje društveni orkester. Vstopnice se lahko tudi pisмено rezervirajo v predprodaji v Godbenem domu v Domžalah.

Kranj. Občni zbor društva hišnih posestnikov v Kranju se bo vršil nocoj ob 20 v lovski sobi hotela »Stara postaja«. Razen običajnega dnevnega reda bo poročal zvezni predsednik g. Frelih Ivan o stanovanjskem vprašanju kakor tud o raznih novih davčnih in taksnih zakonih. K obilni udeležbi vabi vse posestnike odbor.

Celje. Za koncert pevskega zbora KPD vlada veliko zanimanje. Vstopnice se dobijo v predprodaji v Slomškovi tiskovni zadrugi (poleg Marijine cerkve) in ne, kakor smo to včeraj pomotoma javili, v upravi »Slovenec«. — Občni zbor samostanske podružnice SPD v Celju bo v sredo 13. aprila ob 20 v spodnjih prostorih Narodnega doma. Prijatelji in čani vabljeni!

Trbovlje. Okrajna učiteljska društva Laško, Lilitja in Brežice imajo v soboto 9. aprila v Trbovllah skupno zborovanje, na katerem bo poročal predsednik sekcije Ljubljana g. Iv. Dimnik. Po zborovanju bo koncert mladinskega zbora, po koncertu pa bo predaval dirigent pevskega zbora g. Suligoj o metodiki pevskega pouka.

Kozje. Občni zbor kozjanskoplaninske podružnice SPD bo v nedeljo 10. t. m. ob 3 popoldne v restavraciji Podlincek v Kozjem. Na dnevnem redu je poleg poročila odborovega in slučajnosti tudi volitev novega odbora in se vabi članstvo na čim mnogostevilnejšo udeležbo.

Jugoslovansko šumarsko združenje ima v nedeljo 10. t. m. v Belgradu izredno glavno skupščino zaradi spremembe pravil. Prometno ministvo je dovolilo udeležencem državnim uradnikom četrtinsko vožnjo, društvu pa polovično pod navadnimi pogoji. — Tajništvo JŠU.

godka ni nobenih in dejanje je mogoče razbrati le na podlagi izpovedb obtoženca, katerega dolži obtožnica radi uboja iz malomarnosti, ker je razvidno, da ni imel namena usmrtiti pokojnega. Obsojen je bil na 4 leta robije.

Iz življenja klativitezov in pustolovcev

»Odpovejte se angleškemu prestolu!«

V hladnih, meglenih angleških nočeh se zbirajo v zakajenih gostilnah v industrijskih mestih, v vaških pivnicah na Škotskem, v pristaniških bežnicah in siromašnih predmestnih klubih širok imperija, starejši gospodje, nedoločene zunanosti, z manirami, ki spominjajo na dobre čase preteklih stoletij. Gospodje se vsedejo k stalni mizi in razpravljajo o raznih tekmah in konjskih dirkah in o gospodarski krizi. Gospodje dvignejo polne vrčke

Porušena hišica v vasi Villa Santo Stefano v bližini mesta Cassino. Skalnati hrib, na katerem je zgrajena vasica v višini 200 metrov nad morjem, se je pričel rušiti vsled stalnih naličkov. Mnogo hiš je bilo porušenih, ostale so izpraznile. Prebivalci so morali zapustiti svoja domovja, kjer so njihovi predniki prebivali že stoletja in se naseliti v dolini, kjer jim je oblast nakazala nova bivališča.

piva, z njimi opišejo v zraku neko tajinstveno znamenje in šepetajo pobožno: »Za pravega kralja!« Izpraznijo kozarec, molčejo nekaj trenutkov, nakar ponovijo ta ritual. S tem je končana ceremonija, ki je v navadi že poltretje stoletje od padca Stuartov.

Le redko, pri prav posebnih prilikah se tudi javnost opozori na »pravega kralja«. Kdo pa je danes pravi kralj, o tem si tudi legitimisti niso na jasnem. Mala skupina se navdušuje za neznanega potomca kralja Jamesa, druga za potomce izgnanih Stuartov. Vsako leto 10. januarja, na obletnico smrti kralja Karla I., se zbere legitimisti v Londonu ob spomeniku umorjenega kralja v Charing Cross in uprizorijo veličastno manifestacijo za nesrečnega vladarja in njegove potomce. V ognjevitih govorih obsojajo zločin umora kralja in povzročitelja Cromwella.

Policija teh manifestacij stodoletnih legitimistov prav nič ne moti, marveč celo podpira. Kajti sama kraljevska angleška policija pošlje na to slovesnost svojo godbo, da zasvira staro kraljevsko himno. Pod varstvom in zaščito policije Nj. Velikanstva »tirana«, se izvrši ta svečanost za Nj. Velikanstvo »pravega kralja«. Eden od pretendentov legitimistov je tudi bavarski prestolonaslednik Ruprecht, ki je po materi direktni potomec kralja Jamesa, ki je l. 1688 moral prepustiti kraljevo žezlo Orleanscem. Nedavno pa se je pojavil še en pretendent na angleški prestol.

Nekega dne je prispelo v London čudno pismo. Na ovitku je bila napisana adresa: »Gospod Georg Friedrich Ernst Albert Windsor, Esquire, — Buckingham Palace, — Park St. James — London.« — Vsa čast angleški pošti, kajti ona je razrešila tajnost tega naslova. Gosp. Georg Friedrich Windsor ni bil očitno nihče drugi kot kralj Georg, ki mu je pošta uprava tudi izročila to pismo. Pismo je bilo napisano zelo uljudno in ga je pisal gospod Antony Holl, posestnik v Herfordu. Pismo se je glasilo: »22. avgusta l. 1485. si je moj praded Henrik Tudor, grof Richmond, po-

znejši kralj Henrik VI., v viteškem dvoboju priporil angleško kraljevo krono od Riharda Tretjega. Pozneje je Henrik Osmi, poslednji Tudor, določil, da preide angleška kraljevska krona na potomce njegove najmlajše sestre Marije. Protivno tej oporoki je bil proglašen James Skotski pod imenom James Prvi angleškim kraljem. Vsi pravni potomci Tudorjev so izumrli. Jaz pa sem edini nezakonski potomec Tudorjev. Ne želim, da bi radi mojih pravic Anglija pretrpela strahote državljanske vojne. Vi gospod Georg Windsor, pa nimate prav nobenih zvez z angleško kraljevo rodbino in zato svečano zahtevam, da mi prepustite krono, ki mi pripada in da z vašo rodbino skupaj zapustite mojo deželo.«

Na to in tudi na sledeča pisma ni dobil nobenega odgovora. Georg se ni odpovedal, ni zapustil dežele in kronanje poslednjega Tudorja se ni moglo izvršiti. Zato se je pretendent odločil obrniti na svoje podanike. Izdal je proglas, ki je pričel z besedami: »Na moje zveste Britance!« in obenem vseboval politični program bodočega kralja.

Reforme, ki jih obljublja, so sledeče:

1. Vsi davki, direktni in indirektni, se odpravijo v ožigled dejstvu, da tudi za časa Tudorjev ni bilo nobenih davkov, pa je država kljub temu eksistirala.
2. Državni dolgovi ne smejo znašati več kot 80.000 funtov. Toliko so znašali pod Tudorji. Pod slabim gospodarstvom neupravičenih kraljev so ti dolgovi narasli na sedem in pol milijarde.
3. Brezposelnost se odpravi s kraljevim dekretom. Kdor svojemu rojaku ne da dela, bo kaznovan.
4. V Londonu se bodo sezidali nebotičniki, da bo imelo mesto najmanj 100 milijonov prebivalcev.
5. Ustanovi se ministrstvo za narodno razveseljevanje, kajti k popolni sreči ljudstva spada tudi razveseljevanje.
6. Odstotek alkohola v angleškem pivu se poveča na še enkratno mero. — Od te poslednje odredbe si kralj obeta največ uspeha.

Zalibog je uresničitev tega programa združena z nekaterimi težkočami. Ker bodoči kralj pod nobe-

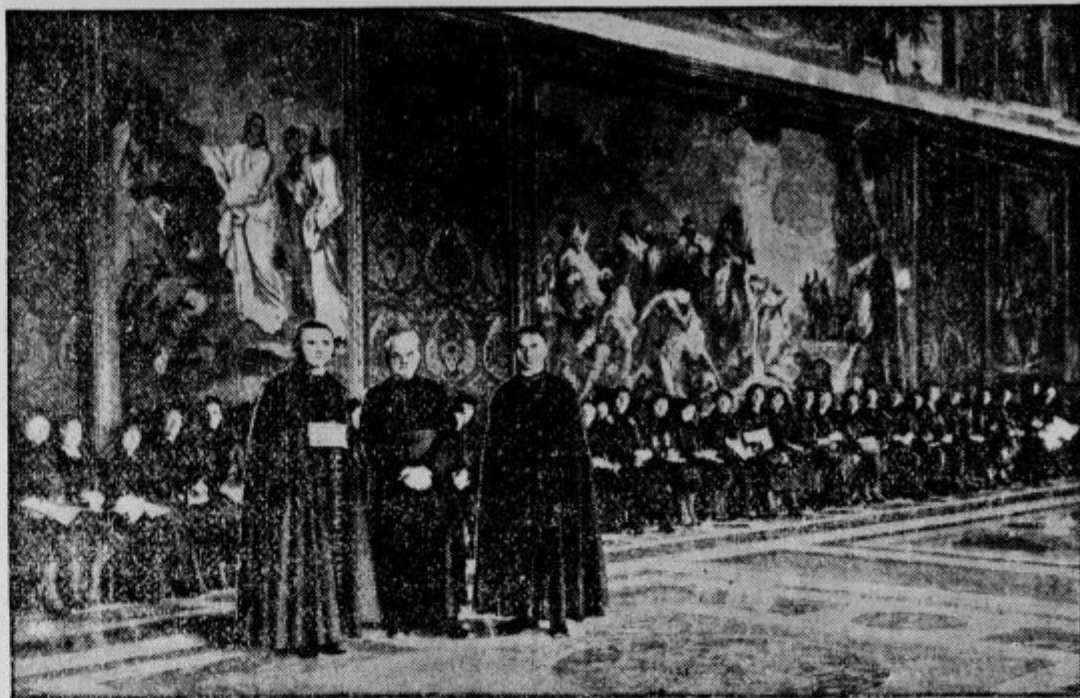

Francoski državniki v Londonu. Od leve na desno: francoski poslanik v Londonu de Fleurian, predsednik angleške vlade Macdonald, predsednik francoske vlade Tardieu; angleški zunanji minister Stimson in francoski trgovinski minister Flandin.

nimi pogoji ne bi hotel državljanske vojne, je sklenil osebno oditi med ljudstvo s prepričanjem, da bo s takim solidnim programom pridobil srca predestega človeka. Zapustil je svojo domovino in se odpeljal v London, kjer ga sedaj lahko vidimo vsak dan v Hydeparku. V tem parku lahko vsakdo govori, kar hoče. Tam stoji pobožno v bližini propovednika nove vere in nekega sumljivega reformatorja in od časa do časa čita slučajnim poslušalcem svoj manifest. Pogosto, posebno ob deževnem vremenu, kadar ni civilnih poslušalcev, zbere stražnike, ki ga nekaj časa poslušajo, potem pa gredo k sosednemu govorniku. Če ga zapustijo tudi ti poslednji poslušalci, umolkne poslednji Tudor v zadregi in razmišlja v svojih pradedih in o časih, ko ni bilo ne brezposelnosti, ne davkov, zato pa bolj močno pivo.

Cporoka čudaka

Nedavno je časopisje poročalo o smrti osemdesetletnega starčka, ki se je po vojni nastanil v Brikenu in splošno veljal za čudaka. Bil je to v Bonnu rojen učenjak Henrik Basoe, ki je zadnjih deset let živel v popolni samotni in v zelo boravih razmerah. Šele smrt je razkrila tajinstvenost, ki je ležala nad tem starčkom. Ko so uradne osebe po smrti starčka pregledale njegovo stanovanje, so odkrili velik zaklad. Našli so bančne knjige, hranilne vloge, vrednostne državne in industrijske papirje v vrednosti nad 15 milijonov Din. Našli so pa tudi oporoko, s katero je starček vse to premoženje zapustil kitajskemu narodu. Sodišče je oporoko, ki je bila formalno pravilna, izročilo kitajskemu konzulu, da prevzame to premoženje. Starček je svojčas prepoval Kitajsko, proučil tamošnje razmere, jezik in kulturo, staro tisočletje. Učenjak je na podlagi svojih študij prišel do zaključka, da je Kitajsko vsled evropske civilizacije trpela veliko škodo in zato je določil, da naj njegovo premoženje služi »kitajskemu narodu v borbi proti škodljivemu evropskemu vplivu.« — O življenju starčka sicer ni veliko znano. Ve se samo, da je že v mladih letih zapustil svojo rodbino in potem dolga leta potoval in se le redkokdaj javil. Proti oporoki je vložila tožbo edina še živeča njegova sorodnica iz Bonna in sicer s precejšnjimi izgledi na uspeh, ker je »kitajski narod« vsekakor preveč raztegljiv pojem, da bi mogel veljati za juridično osebo, posebno še na znano razcepljenost in številne samostojne vlade.

Pevski zbor monakovske katedrale je bil te dni sprejet od sv. očeta in pri tej priliki zapel več krasnih cerkvenih spevov.

Kvaren vpliv surove agitacije na mladino

Dr. Brüning je rekel zadnjič na nekem volivnem zborovanju: »Pazite na našo mladino. Če jo boste brezobzirno vlekli v politiko, se bo to lahko končalo s katastrofo.« Dnevni tisk prinaša zadosti dokazov kvarnega vpliva volivnega razburjenja na mlado Nemčijo. Tako je ušla 16-letnemu gimnazijcu Glanzu v Hohenhameln kot prepričanemu Hitlerovcu o priliki nekega spora surova psovka na naslov Hindenburga. To se je zgodilo v javnem lokalu. Policija je morala sestaviti zapisnik. Glanz je zvedel, da bo najbrž moral zapustiti šolo. Prišel je domov in se ustrelil z lovsko dvocevko. Blizu Drazdan so se skregali gojenci nekega vzgojevališča na šolskem sprehodu. Neki deček je pripovedoval, da so glasovali njegovi starši za komunista Thälmann in »prav storili«. Dva tovariša sta ga vrgla z mosta v reko. Obležal je sicer na bregu, a se hudo po-

tolkel. Nacionalističen učitelj obrtne šole Wilke v Halleju, 28 let star, je bil tako obupan po Hitlerjevem neuspehu, da se mu je zmešalo. Skočil je iz okna tretjega nadstropja šolskega poslopja in obležal mrtev z razbito lobanjo. Lahko bi nadaljevali te dnevne vesti brez konca... Nekaj razvedrila nudijo samo zaključni podatki osrednjega volivnega urada. Kažejo namreč poleg vseh za petorico kandidatov oddanih glasov še 8.622 posebno izbirnih volivcev. Niso bili zadovoljni z uradnimi kandidati ter so si sami postavili druge. Seveda niso imeli ti glasovi nobene veljavnosti. Med »zasebnimi prezidentic« je na prvem mestu bokser Maks Schmelling, svetovni zmagovalac. Zbral je 622 glasov, dasi se ni posluževal nobene propagande in odkrito izjavil, da bo glasoval za Hindenburga. Charly Chaplin je zbral 200 glasov, dasi nima kot državljani Severno-ameriške unije nobenih naročkov na prezidentovski čast na Nemškem. Ti glasovi so bili oddani povečini na Bavarskem. Dr. Eckener, znani Zeppelinov poveljnik, je podlegel nekdanjemu prestolonasledniku, ki je dosegel 130 glasov. Med skromnejšimi kandidati so Hans Albers, Maks Reinhardt in celo italijanski bokser Primo Carnera. Slednji je dobil samo en glas in sicer v Berlinu.

Afera pisatelja Remarquea

Iz Berlina poročajo, da so organi državne cenzure zaplenili premoženje, ki ga je imel Erik Maria Remarques naloženega v Darmstädtski banki. Remarques, katerega pravo ime je Kramer, je postal s svojim romanom »Na zapadu nič novega« znan po vsem svetu. Zadnje čase je živel na Holandskem. Poslednja poročila so javljala, da namerava odpotovati v Francijo, da bi zbral material za novi roman. Proti njemu je bila v zadnjem času vložena ovadba, da je denar, ki ga je zaslužil s svojim romanom, iztuhotal in naložil v inozemstvu. Sedaj so mu zaplenili že nekaj nad 250.000 Din.

Potreben pondarek.

Starejša dekle: »Jutri praznujem svoj petindvajseti rojstni dan — in sicer prvič!«

Smola.

Uradnik: »Ta teden imam pa res smolo. Predstojnik me je doslej zalotil že povsod, samo ne pri delu.«

Pred nevihto v gorah.

Prvi turist: »Ali se ne bojite nevihte v gorah?«
Drugi turist: »Ne, bojim se je samo doma!«

Moderni zakon.

Tast: »Upam, da bo dota zadostovala za dve osebi.«

Zet: »Da, seveda — kaj pa drugi upniki.«

Praktičen gostilničar.

Gostilničar (gostu na skrivaj): »Zdi sem, da vaš sinko šteje in zapiše vsak vrček, ki ga spijete; bom takoj poslal našega Tončka, da se malo poigrata na vrtu.«

Ponesrečil se je nad domačo hišo letalec Huber. Ko je ta znani sportni letalec pred par dnevi z letalom obiskal svojo rojstno vasico in letel nad domačo hišo, izpred katere ga je pozdravljala oče, se je nenadoma zgodila katastrofa. Letalo je padlo ravno na hišo in se je letalec ubil.

Vatikanska železnica. Lokomotiva prvega brzovlaka, ki je privozil na postajo Vatikanskega mesta; v ozadiju renesančna kupola cerkve sv. Petra.

Gospodarski stiki s Poljsko

V četrtak 7. aprila pride v Ljubljano svetnik poljskega generalnega konzulata v Zagrebu g. dr. T. Lubaczewski, da stopi v stike s ljubljanskimi gospodarskimi krogi. To je že drugi diplomatski obisk v Ljubljani, ki kaže, kako zelo se zanima Poljska za naša tržišča in pomladanski veleposel. Zlasti bo stopil v stik z upravo ljubljanskega vele-

poselja, katerega se namerava letos prvič uradno udeležiti poljska država. Ob tej priložnosti bo g. svetnik dr. T. Lubaczewski predaval o gospodarskem položaju Poljske in trgovinskih odnosih med Poljsko in Jugoslavijo. Predavanje bo danes ob 19 v posvetovalnici Zbornice za TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica 10, pri-
tliče, desno.

60 letnika najstarejše slovenske posojilnice, dne 4. aprila je Okrajna posojilnica v Ljubljani imela svoj občni zbor, na katerem je proslavila 60 letnico svojega obstoja, kajti ustanovljena je bila leta 1872. Danes znašajo njene vloge nad 7 in pol milijona Din, rezerve pa nad 0,5 milijona Din. Posojilnica je podpirala vse gospodarske in prosvetne ustanove, kupila poslopje za katoliški dom in vnotrila tudi 15.000 za zgradbo bolnišnice v Ljubljani, za katero so že nabrali razni fond. Na obnem zboru je nadrežor Zadrugne zveze gosp. Vlado Pušenjak čestital k jubileju. Zadrugi načeljuje že več let g. Jakob Rajh.

Kvare v južni Srbiji. Nedavno so v južni Srbiji v bližini Skoplja v vasi Dolnje Solnje odkrili velika ležišča kvarca (peska), ki je glavna sirovina za izdelavo stekla.

Novi zakon o državnih monopolih, ki je bil objavljen 5. decembra 1931, je dne 5. aprila 1932 stopil v veljavo.

Zigovanje kovinskih sodov za špirit. Po zakonu o merah smejo dohajati v javni promet sodi, v katerih se prodajajo vino, pivo, špirit in drugo alkoholne pijače le, če je z uradnim pregledom ugotovljena njih prostornina in lastna teža. Na željo kontrole mer opozarja zbornica za TOI interese, ki porabljajo v javnem prometu kovinske sode (barele) za prodajo špirta in drugih alkoholnih pijač, da si za take sode oskrbe pregled in žigovanje. Hkratu opozarja zbornica interese na pravila o obliki, sestavi in načinu označevanja sodov, ki so objavljena v Službenem listu kos 8/117 od 30. januarja 1932.

Mariborski denarni zavodi v l. 1931. Med mariborskimi denarnimi zavodi je prva objavila svojo bilanco Spodnjašajerska ljudska posojilnica za 1931. Iz računškega zaključka posnemamo, da so znašale njene hranilne vloge 62,55 (62,9) milj. Din, rezervni sklad je dosegel že vsoto 0,867 (0,734) milj. Din in znaša čisti dobiček 0,126 (0,132) milj. Din. Med aktivni so posojila nekoliko višja: 51,5 (51) milj., zmanjšale so se naložbe od 9,0 na 8,4 milj., nadalje nepremičnine od 2,45 na 1,5 milj. Blagajna pa je narasla od 0,2 na 1,3 milj. Din. — Mestna hranilnica v Mariboru izkazuje malenkostno povečanje vlog od 131,0 na 131,8 milj. Din, največ radi kapitaliziranih obrestih. Posojila zavoda so se vsa zvišala z izjemo menic, dočim so se naložbe znižale. Narasla pa je blagajna od 0,3 na 1,8 milj. Da računski zaključek ne izkazuje dobička, je pripisovati odpisom vojnih posojil in drugih vrednostnih papirjev v znesku 0,4 milj. Din. — Posojilnica v Mariboru je zabeležila lani zmanjšanje hranilnih vlog od 90,8 na 85 milj. Din, kar je na drugi strani odgovarjalo zmanjšanju posojil od 56,7 na 56,1 in tekočih računov od 35,9 na 33,2 milj. ter vrednostnih listin. Blagajna se je neznatno povečala od 0,466 na 0,478 milj. Din. Čisti dobiček se je zmanjšal od 0,97 na 0,73 milj., kar je v zvezi s povečanjem odpisov od 0,2 na 0,5 milj. Din.

Borza

Dne 6. aprila.

Denar

V današnjem deviznem prometu sta oslabela tečaja Londona in Trsta, Curih je ostal nespremenjen, dočim so ostali devizni tečaji bili višji. Promet je slej ko prej minimalen.

Ljubljana. Amsterdam 2278,48—2280,84, Berlin 1334,15—1344,95, Bruselj 787,94—791,88, Curih 1094,35—1099,85, London 212,25—213,85, New York 5612,56—5640,82, Pariz 222,26—223,38, Praga 166,76 do 167,62, Trst 289,80—292,20. — Na zagrebški in belgradski borzi so bili zabeleženi isti tečaji kot na ljubljanski borzi, z izjemo Zagreba, ki je notiral že New Yorka 5634,56—5662,82. — Na zagrebški borzi je značal skupni promet brez kompenzacij 130,061 Din.

Curih. Pariz 20,3150, London 19,41, New York 514,02, Bruselj 72, Milan 26,53, Madrid 38,90, Amsterdam 208,30, Berlin 122,10, Stockholm 104, Oslo 101,50, Kopenhagen 106,25, Sofija 3,73, Praga 15,24, Varšava 57,70, Atene 6,90, Carigrad 2,47, Bukarešta 3,07, Helsingfors 8,80.

Dunaj. Dinar notira (valuta) 12,20.

Vrednostni papirji

Tendenca za državne papirje je bila danes slabša in so tečaji večinoma popustili. Na belgradski borzi je bil znaten promet v vojni škodi, katere je bilo zaključeno 1800 kom. Nadalje je

bilo zaključenih v Belgradu še: begl. obv. 155.000, 7% Bler 2000 dol. in 7% pos. DHB 3000 dol. Med delničarji je Priv. agrarna banka popustila od 240 na 229. Na zagrebški borzi je bil promet naslednji: vojna škoda 100 kom., begl. obv. 100.000, 8% Bler 3000 dol. in 7% Bler 6000 dol.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 55 bl., 7% Bler. pos. 52 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 61 bl., agrarji 27—30, vojna škoda 220—224, 4. 220 bl., 5. 225 bl., 8% Blerovo pos. 54—54,50 (54,50, 56,50), 7% Bler. pos. 50,50—51,50 (50,50, 50,75, 51), 7% pos. DHB 53,50—54, 6% begl. obv. 37,50 do 38,50 (38, 39).

Belgrad. Narodna banka 4700—4750, Priv. agr. banke zaklj. 231, 229, 7% inv. pos. 60 bl., agrarji 31,25 bl., vojna škoda 222—224 (223, 224), 6% begl. obv. zaklj. 38,50, 38,25, 38, 7% Bler. pos. zaklj. 51, 7% pos. DHB zaklj. 53,50.

Dunaj. Don. sav. jadr. 84, Wiener Bankverein 11, Escomptes, 109, Zivno 66,40, Aussiger Chemische 82,75, Mundus 101,75, Alpine 11,80, Trboveljska 25,50.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je bil včeraj nespremenjen. Posli so prilični, ker mlini nimajo nobenih zalog in se pojavljajo na tržišču tudi sremiski in srbski mlini. V Bački in Banatu so ponudbe razmeroma znatne. Svobodna trgovina s pšenico bo nekoliko zmanjšala konsum koruze, dočim se bo konsum pšenice povečal.

Ljubljanska borza je zopet začela notirati cene žitu in moki. Tečaji so naslednji (mlev. tar., slov. posl. plač. 80 dni): pšenica slav. 78 kg 180—182,50, okol. Sombora 79 kg 185—187,50, potiska 90 kg 190—192,50, koruza be. 147,50—150, okrogla 157,50 do 160, be. navadna 152,50—155, okrogla navadna 162,50—165, moka be. 00 g franko Ljubljana 325—330, banatska 335—340.

Novi Sad. Pšenica (vse 2%): be. okol. Novi Sad 79 kg 132½—135, be. okol. Sombor 78 kg 130 do 132½, srb. 79 kg 132½—135, gb. 79/80 kg 135 do 137½, be. potiska 79/80 kg 135—137½, gb. 79 kg 132½—135, ban. par. Vršne 78 kg 130—132½. — Kuruza: be., srem., ban. gar. 90—92, be. okolica Sombor 90—92, srem. gar. okolica Sid 93—95. — Otrubi: be., srem., ban. 85—87½. — Vse ostalo neizpremenjeno. Tendence: slaba.

Budimpešta. Tendence: prijazna. Promet: omejen. Pšenica: maj 12,83—12,95, zaklj. 12,91—12,93; junij 13,22—13,25, zaklj. 13,23—13,24. — Rž: maj 15,78—15,90, zaklj. 15,88—15,90. — Kuruza: maj 14,95, zaklj. 15,05—15,10.

Živina

Ljubljanski živinski sejem dne 6. aprila. Živinski sejem je bil izredno živahen, saj je bil prav za prav prvi pomladni sejem. Dagon je bil izredno velik, posebno konj in prašičkov za rejo. Tudi kupčija je bila živahna, kar se vidi iz visokega številu prodanih glav. Tendence je ostala v glavnem neizpremenjena, prav tako tudi cene, kakor sledi: voli I. 5—5,50, II. 4—4,50, III. 3—4 Din. krave debele 4—4,50, klobasice 2—3, teleta 6—7 Din za kilogram žive teže, prašički za rejo 100—120 Din za komad. Dagon je bil naslednji (v oklepajih število prodanih glav): 306 (52) konj, 122 (56) volov, 84 (24) krav, 28 (21) telet, 497 (284) prašičkov za rejo.

Les

Na ljubljanski borzi je bil eksekutivno prodan 1. vagon desek (smreka, jelka), ca. 20 kub. metrov, 25 mm od 16 cm dalje, 4 m, franko vagon Škofja Loka 300 Din za kub. meter. Nadalje sta bila na ljubljanski borzi zaključena dva vagona jelovih remelnov. Tendence za les je še vedno slaba.

FOTOAPARATE

svetovnih trdk Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta, Certo itd ima vedno v zalogi

fotoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Zahtevajte cenik!

Cerknica

Občni zbor krajevne Protituberkulozne lige v Cerknici se je vršil v nedeljo. Društvo je imelo Din 3804,27 dohodkov in 3554,27 Din izdatkov, tako da ostane v blagajni še 340 Din. Na stroške društva so se zdravili trije bolniki. Na zboru je imel poučno predavanje o jetiki g. dr. Pušenjak.

Umrl je Lojze Ris, star 69 let. Naj počiva v miru!

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE.

Drama.

Začetek ob 20.

Četrtek, 7. aprila: KAR HOCETE. Red A.

Petek, 8. aprila: Zaprti.

Sobota, 9. aprila: Vzrok. Red E.

Izpremeha repertoarja. Zaradi obolenosti g. Kralja se igra nocoj namesto drame »Glembajev« Shakespearova komedija »Kar hočete« za abonement A.

Opera.

Začetek ob 20.

Četrtek, 7. aprila: VECNI MORNAR. Red B.

Petek, 8. aprila: Zaprti.

Sobota, 9. aprila: LUIZA. Red D.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Četrtek, 7. aprila ob 20: KAVERNA. Ab. A.

Petek, 8. aprila: Zaprti.

Sobota, 9. aprila ob 20: KAVERNA. Ab. C. Znižane cene. Zadnjič.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Četrtek, 7. aprila: 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Dr. S. Gogala: Krščanstvo in marksizem. 19.00 Dr. A. Bajec: Italijanska. 19.30 Dr. M. Rupel: Srbohrvaščina. 20.00 Prenos iz ljubljanske opere. 22.30 Čas, poročila.

Petek, 8. aprila: 11.30 Šolska ura: Potovanje v idrijski rudnik, predava g. Makso Kalan. — 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Čas, plošče, borza. — 17.30 Salonski kvintet. — 18.30 Gospodinska ura, vodi gđe. Cilka Krekova. — 19.00 Dr. Sušnik: Francoščina. — 19.30 Dr. V. Bohinec: Narodni zemlje. — 20.00 Sokolska ura. — 20.30 Prenos iz Varšave (evropski koncert). — 22.30 Čas, poročila.

Drugi programi

Petek, 8. aprila.

Budapest: 12.05 Plošče. 19.30 Pester program. 20.30 Varšava. Čiganska glasba. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert. 20.30 Varšava. 22.25 Večerni koncert. — Praga: 19.20 Slovaške pesmi. 20.00 Instrumentalni koncert. 20.20 Varšava. — Langenberg: 12.00 Zabavna glasba. 20.00 Večerni koncert. 21.00 Simfonični koncert. — Rim: 12.45 Instrumentalni in vokalni koncert. 20.45 Operetni prenos. — Belgrad: 11.00 Radio orkester. 20.30 Varšava. — Berlin: 21.15 Operni prenos. 22.40 Plesna glasba. — Toulouse: 23.00 Operne pesmi. — Stuttgart: 12.00 Opoldanski koncert. 21.00 Anekdot. 21.15 Simfonični koncert. 22.45 Concert. — Milano: 21.00 Varietetski večer. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Varšava. 22.15 Lahka glasba. — Trst: 13.00 in 19.10 Radio kvintet. 21.00 Milano.

Elektrotehnično podjetje

Karol Floriančič - Celje

Ima na zalogi vsekovrstne radioaparate proizvodov: Eumig, Kapsch, Radione itd. Izvršuje električne inštalacije za luč in pogon in popravila likalnikov ter drugih električnih aparatov, za kar daje na željo proračune. Zaloga električnih motorjev, števcev, žarnic, svetilnih teles in drugega materiala za električne napeljave, telefonov in zvoncev.

Solidna postrežba! Znižane cene!

Sobno slikarstvo

Albert Špeletič

Ljubljana, Emonska cesta št. 25

Vzorci na vpogled. - Cene konkurenčne.

Razne sportne vesti

V Domžalah so v nedeljo priredili prvo kolesarsko dirko na 22 km dolgi progi. Prišli so tekmovalci iz Ljubljane, Maribora in Zagorja, ki so tekmovali z domačini. V glavni skupini je zmagoval Gregorič Ivan, član Diska v času 51:58. V juniorski skupini pa Dežman Alojz (Zrimorje) v času 47:33. Lahkotletska zveza je sporočila ljubljanskim odbornikom, da pošlje danes v Ljubljano svojega zastopnika, ki bo na licu mesta ugotovil razne nepravilnosti, ki so se dogodile v nedeljo oziroma pred nedeljo za kulisami. Pripravljenega je dosti materiala, ki bo pojasnil marsikako nesportno mahinacijo. Upamo, da so tudi pri Zvezi uvideli, da tako ne gre naprej in, da se mora nekaj ukreniti!

Naše plavalne organizacije se marljivo pripravljajo za predstoječo sezono. Poleg državnega prvenstva bo ena glavnih atrakcij nastop madžarskega olimpijskega moštva, ki potuje skozi Jugoslavijo v Ameriko. Kot mestni, kjer bi nastopili madžarski plavalci, prideta predvsem vpoštev Ljubljana in Sušak. Poleg Madjarov se pogaja tudi WAC z Dunaja za nastope v Ljubljani, Dubrovniku, Splitu, Sušaku in Karlovcu. Turnejo WAC pripravljajo ljubljanska Ilirija. Pričakujemo, da bo uspeša saj ena teh dveh prireditev. Plavalni sport je zlasti v Ljubljani tako popularen, da je prav, da se končno organizirajo tudi večje mednarodne tekme.

JNZ. je razveljavila suspenz, ki ga je izrekla ZNP, nad Concordio, ker je ta baje v svoji protestni noti žalila svojo podvezo. Kaznovana je z globo 2500 Din. S tem je rešena afera, ki je nastala radi samovoljne odločitve posameznih odbornikov, ki so prvenstveno tekmo Concordia : Viktoria odredili na drugo igrišče, kot je bilo prvotno določeno.

Inozemski sport

Norvežanka Synnøve Lie je postavila dva nova damska svetovna rekorda v hitrostnem drsanju pri zadnjem meetingu v Oslo in sicer na 500 in 1000 m. Prvo progo je predrasla v 36 sekundah, drugo pa v času 1:51,4.

Za olimpijado se sestavljajo zastopstva razne države, četudi samo provizorično. Povsod vidimo samo znane kanone. Finska pošlje poleg Nurmija stare znance kakor Ritola, Larva, Lelinen itd. Nurni bo tekkel na 10 km in maratonski tek. Druga poročila pa zopet pravijo, da bo maratonske tekače spremljal le v avtomobilu.

Amerikanci postavljajo nove svetovne rekorde v plavanju. Pri nekem meetingu v New Yorku je prsno plaval Leonard Spence 100 jardov v času 1 minute 6,4 sek. Klubska štafeta je preplavala 400 jardov dolgo progo v času 5:52,7. Bo pač huda borba pri letošnji olimpijadi.

Švicarji se zelo pričujejo čez tekme v hokeju na ledu za evropsko prvenstvo, ki so se vršile v Berlinu. Tudi ob tej priliki je sport na igrišču reševal pri zeleni pizji oziroma za kulisami. Kdaj bo že teh zakulisnih manipulacij konec?

Schmeling se bo zopet boksal v Ameriki. Vsega bo absolviral 12 tekem in sicer v času od 15. do 29. t. m.

Radi Ladoumègue-jeve afere se je pred nedavnim vršil v Parizu javni diskusijski večer. Poleg znanih atletov je prisostvovalo večeru precejšnje število novinarjev. Razumljivo je, da so se ob tej priliki slišala tudi imena Sonje Henie, Nurmija in dr. Peltzerja. Večina je bila seveda za Ladoumègue-ja, kateremu so pridelili navzoči barane ovacije.

Dr. Barany, najhitrejši evropski plavalec, bo startal na Dunaju dne 25. in 24. t. m. Prvi dan bo plaval na 100 m, drugi dan pa 200 m.

HOTEL BELLEVUE. Omiš pri Splitu — vabi s svojo razkošno romantiko, a svojo lepoto nadkričuje švicarsko lepoto. Preživeti par dni v hotelu Bellevue, je pridobitev za Vaše zdravje. Morje, pesek, sonce, zrak, pitna zdravilna, hladna in topla voda v sobah, razsvetljava in ogrevanje z elektriko. Balkoni, verande, terase za odpoitek. Peščeno kopališče pred hotelom. Takse ukinjene. Za uradnike popust. — Prospekti se pošljejo na zahtevo. — Pension Din 55.— do 75.— dnevno.

OZEBLINE

novo nastale vsake vrste na roki, prstu, nogi, nosu, ušesu, ki so zatekle in srbijo, takoj izginejo, ako jih namažete s poznano

»BARTULICEVO LJEKOVITO MASTJO«

Cena zavitku samo Din 10.— Proizvaja in v promet jo daje stara, leta 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna Sv. Marije, Zagreb, Jelčićev trg 20. Dobi se v vsaki lekarni.

Roland Dorgelès:

Leseni križi

Sulphart je z osušenim grlom prvi stopil iz kola. O ti špas, ti, ampak človek bi zgagal od žeje... Kje neki laži oni z vinom, da ga odnikoder ni. Če ga le ni zasačil Morache.

Ob misli na možnost take nezasišane polomije je plesavcem namah zastal korak.

»In ravno zdaj bi se bila tako prilegla pijača,« je klavirno dejal Vairon.

»Pa naj gre še kdo drug po vino,« je menil Demachy in izvelel dva nova bankovca. »Preveč sem se smejal, tudi jaz bi rad kaj pil.«

Tovariši so gledali spoštljivo ali zavistno, kako ja novak odprl svojo denarnico iz lepega usnja, in Broucke je bil tako zmešan, da je dejal »hvala lepa!« ko je vzel denar.

Fouillard, ki je bil docela pozabil na svojo kuharico, se je vrgel na vse štiri pred svojim ugaslim ognjem in z nabrekli mi lici pihal v pepel, ne da bi se bil hotel pokazati le en sam plamenček.

»Prinesite mi papirja,« je prosil, »tes je moker kakor gnoj in mi noče goreti.«

Nekdo je stekel v klet in se vrnil z naročjem pisanega papirja, ki ga je vrgel poleg ognjišča. Pri tem je sifotolo nekaj belih in modrih listov vstran; bili so skoraj vsi taiste velikosti. To so bili notarjevi akti. Vili so se v ognju, ki je zubljal planil, in menili smo za trenutek še v ognju razpoznavi lepo kancelsko pisavo in pa okorne čačke kmetskih podpisov.

»Mojduš, lepe reči uganjate,« je menil s svojim dobrodušnim glasom Lemoine. »Kaj takega je treba

vendar spraviti... Vražje bi me imelo, če bi kdo sežgal pisma moje stare o njenem gruntu.«

»Molči, gobec!« je kašljal Fouillard v dim. »Ti si kriv, da ne smem kuriti z durmi, ampak se moram mučiti s tem svinjskim svežim lesom, ki za zlodja noče goreti. Kakor da ne bi bila vojna!«

»Pa še prav zares,« je pritrdil mali Belin, ki se je ravno vbadal s tem, da si iz notarjeve vsednje suknje skrpuea telovnik in ji je pazljivo strigel škrico.

»Resnica, na vojni smo,« je ponovil sedaj tudi novak, ki je pravkar trčil z Bruckeom. Pogledal je Sulpharta v njegovih batistnih hlačah in se začel smejati.

»Neverjetno! Človek se na fronti vsaj zabava. Pa to sem si bil že prej mislil, da bo na fronti manj dolgočasno nego v kosarni.«

Bréval, čegar izvotleni obraz se je zopet nabral v običajne trpké gube, ga je pogledal in zmajal z glavo:

»Nikar ne misli, da je vsak dan tako, ka-li? Preteto bi se zmotil, vse!«

Fouillard, ki je tiščal nos v svojo četrtinko, se je režal. Sulphart je sočutno skomignil z ramo:

»Kako pa naj to ve?«

»Če bi bil pri Charleroi, kakor sem bil jaz,« mu je dejal Lagny, ki je imel obraz kakor stara baba, »se ti ne bi bilo ravno mudilo na fronto.«

»Kaj pa še-le umik!« se je vteknil Vairon. »Povem ti, pri moji veri, da to ni bilo kako tako-le veseljaško odmaranje.«

»To je bilo najhujše, da,« je pritrdil Lemoine.

»Pa Marna?« je vprašal Demachy.

»Marna — tam ni bilo nič,« mu je segel v besedo Sulphart. »Pri umiku smo videli, kaj je polomija. Tu si spoznal ljudi...«

V tem so si bili vsi edini. Umik je bil tista strateška operacija, na katero so bili najbolj ponosni, ter se je vsak neznansko ponasal, da je bil zraven, z njim so sklepali vse svoje zgodbe: ta umik, ta strahanski, nasilni pohod od Charleroija v Montmirail, brez odpočitka, brez jedi, brez čija. Vsi polki so se pomešali in zapletli med seboj: zuavi in pešaki, loveci in pionirji, vmes so omahovali prepadli ranjenci, zastajaveci, ki so jih kriče priganjali orožniki. Po obcestnih jarkih vsepovsod tornistre, uniforme; in potera bitke, ki so trajale po ves dan in bile vedno hude, včasih zmagovite — pri Guise-u se je moral Nemec umakniti. Spali so ko klade po jarkih ali kar na cesti in ropotajoči municijski vozovi so jim mleli noče. Plenili so trgovine in praznihi kurnice. Strojničarji so izgubili meze, dragonci konje, črnei svoje voditelje. Trgali so se za plesnive skorje. Vse ceste so bile zagatene s pohištenimi vozovi in volovskimi garami, na katerih so ždeli jokajoči otroci in ženske; vmes so se gnetli ljudski vojaki, ki so bili nekeje polovili par koz. Vasi so gorele, mostovi so frčali v zrak... Krvaveče in upohane tovariše je bilo treba puščati za seboj brez pomoči. Vmes pa so neprestano gmeli švabski topovi in poganjali tragično trumo dalje in dalje. To je bil umik, ki se je v njihovih ustih izpremenil v zmago.

»Rečem ti, pri moji veri, če si bral na kantonih: Pariz, 60 km, je bilo to že vražje smešno.«

»Posebno za tiste iz Paname,« je dodal dolgava Vairon.

»In zatem,« je dejal vnmarno Sulphart, kakor da bi zaključil lepo povest z zelo vsakdanjim koncem, »je prišla Marne.«

</

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 20 Din. Vsako oglaševanje treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349.

Vajenci

Beseda samo 50 par

Vajenca

za pekarsko obrt sprejemem z vso oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4817. (v)

Službodobe

Beseda samo 50 par

Pridno dekle

in pošteno, vajeno vseh hišnih del, ki ima veselje do kuhe, se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo plače in slike je poslati na upravo »Slovenca« pod »Pridno 63« št. 4811. (b)

Agilnega potnika

za mesarske stroje in orodje, ki je dobro vpetan v Ljubljani in vsej bivši Kranjski, sprejemem proti proviziji. Ponudbe prosim na upravo »Slovenca« št. 4832. (b)

Denar

Beseda samo 50 par

Modistke!

Dam kapital ter grem za družabnico ali pomočnico. — Dopise na upravo »Slovenca« pod »Modistinja« št. 4843. (d)

Vanovanja

Beseda samo 50 par

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje s pritlikinami, vodovodom, elektriko, v novi hiši v Zg. Šiški št. 220, takoj oddam. Več se pozive istotam pri g. Kosu.

Separirano sobo

v centru mesta, blizu kolodvora, oddam boljšemu gospodu. Naslov v upravi »Slovenca« št. 4819. (s)

Prazno sobo

s posebnim vhodom oddam. Društvena 27, Novi Vodmat. (s)

Enosobno stanovanje

se takoj odda. Prešernova ulica 16, Zelena jama. (e)

Opremljeno sobo

oddam na Sv. Petra cesti št. 44, I. nadstr. (s)

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom oddam na Rimski cesti 11, I. nadstr. (s)

Vnajem

Beseda samo 50 par

ISČEJO:

Trgovino

z mešanim blagom, Ljubljana ali Kranj, na prometnem kraju, vzamem v najem. Pristopim tudi kot družabnik z garancijo 70 do 80.000 Din. Resne ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Trgovina« št. 4829. (m)

ODDAJO:

3 trgovski lokali

strogi centrum Zagreba, prvi 70, drugi 80, tretji 150 m² površine, z velikimi modernimi izlozba-mi, najbolj prometne trg. ulice, se dajo takoj v najem brez odstopnine. — Večletna najem. pogodba. Solidna najemnina. — Za vsako trgovsko stroko krasna pozicija. — Informacije: Poslovna M. S. Pavlekovič, Zagreb, Ilica št. 144. (n)

Lokal

se takoj odda v Florijan-ski ulici 28. Vpraša se v trgovini. (n)

V Varaždinskih

toplicah se odda takoj v najem gostilna z dvema lokaloma in 8 sobami ter vsem potrebnim inventar-jem. Za inventar je potre-bno jamstvo okoli 6000 Din — lahko z vložno knjižico. Vprašati: Stjepan Kovačić, medicar — Koprivnica, Hrvatska. (n)

Kupimo

Kolarski les

kupi — plača takoj — Kunstler, Ljubljana, pri tobačni tovarni. (k)

Kupim

rabljen, dobro ohranjen pisalni stroj. Ponudbe, pi-sane z istim strojem in cena. Planinc Anton, Tr-bovlje. (k)

Vsakovrstno

zlato kovanje

po najvišjih cenah CERNE invelir Ljubljana. Wolfova ulica št. 3

Srečke, delnice,

obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana — Selenburgova ulica 6, II. nadstr.

Posestva

Beseda samo 50 par

Lepo posestvo

v bližini Celja se prodaja ali odda v najem. Ponud-be na podružnico »Slov.« v Celju pod »Posestvo« št. 4466. (p)

Lepo hišo

praktično, z vrtom, na periferiji Ljubljane, kupim za okroglo 100.000 Din. Ponudbe: Z 25, Kamnik. p

Kupim gostilno

ali trgovino brez vsake zemlje, in to na prometnem kraju blizu Ljubljane. Naslov v upravi »Slovenca« št. 4840. (p)

Enodružinsko hišo

novozidano, prodam za 35.000 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« Maribor. (p)

Večja vila

naprodaj. Lega najugodnejša, zgrajba izredno solidna. Vprašati: Maribor-Krčevina, Tomšičev drevored 13. (p)

Hišo

v Ljubljani, enonadstropno, novo, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4310. (p)

Hiša

3 sobe, hlev, mala njiva, hišna vodna moč (bivši mlin), v večjem industrijskem kraju, blizu postaje Jarše, takoj naprodaj za 25.000 Din. Luka Sevnik, Radomlje 26. (p)

Kakaj se zadovoljiš s drugimi izdelki, ki so baje ravno tako dobri ako možete vendar povsodi dobiti pravi original

MIERUMA MILO

Gostilne ali trgovine

pekarije, mline, od 90.000 Din dalje prodaja Posre-dovalnica Maribor, Sodna ulica 30. (p)

Na Jesenicah

ali okolici se kupi manjša hiša z enim ali dvema stanovanjema, četudi z manjšim lokalom. Ponud-be prosim na podružnico »Slovenca« Jesenice pod »Prodaj« št. 4831. (p)

Prodajmo

Beseda samo 50 par

Konfekcija — moda!

Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Čebelarji!

Vse čebelarske potrebš-čine kupite po izjemnih cenah v trgovini Fr. Stupica, železnica in zaloga poljedelskih strojev — Gosposvetska 1 — Ljubljana. (l)

Ugodna prilika!

Svilene kombineze 39 Din, svilene blače 17, 18, 19 dinarjev. Modno blago. M. Sušnik, Krekov trg 10, nasproti Mestni doma. (l)

Gozzerce

na obroke

TEMPO, Gledališka ul. št. 4 (nasproti operi).

Ia suhe hruške

kg 3.50 Din, la orehe v lupini, kg 4.50 Din, jabolčna marmelada, sladka, redka, kante po 30 kg, 165 Din, franko vsaka železniška postaja, razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (l)

Gosje

perje

kemično čiščeno, dobavljiva od Din 15, 25, 35, 50 7 do 90 dinarjev za 1 kg franko Cono-plja po povzetju, karor tudi gotove blazine in perne ce

ADOLF WOLKENSTEIN, CONOPLJA
(Dunavska banovina).
Zahtevajte cenik.

Črno prst

humus za vrtove - Vam dobavi gradbeno podjetje Anton Mavrič, Dunajska cesta 38 telefon 33-82. (l)

Šivalni stroj

nov, naprodaj za 1300 Din. Miklošičeva 7/III. (l)

Novo kolo

naprodaj za vsako ceno. Miklošičeva 7/III. (l)

Otroški voziček

ponikljan, na peresih — prodaj za 400 Din. Aleš-ševčeva cesta 35, podpri-tilje. (l)

Kuhano maslo

kravje, prvovrstno, prodajam. Cena po dogovoru. Naslov: Anton Čik, Bje-lovar. (l)

Najnovjše

damsko letno blago vseh vrst Vam nudi najceneje O. Štibar, Ljubljana, Stari trg 21. (l)

Pult

razne škatle in stelaže — vse v dobrem stanju — prodam. Naslov v upravi »Slovenca« št. 4821. (l)

Auto-motor

Beseda samo 50 par

Naprodaj

lahki tovorni avto Chev-rolet z odprtim in zaprtim zabojem za tovor (500 kg), takse prost, v brez-hibnem stanju. — Poraben za potnika in prevoz bla-ga. Ogled v garaži Stupica, Slomškova ul. 6. (l)

Šoferji, pozor!

Prodaj avto Ford, tovor-ni, malo vožen, in pre-skribim kupcu obrt za prevoznitvo, ki je vpe-ljano in dohaša mesečno 8000 do 10.000 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »45.000 dinarjev« št. 4822. (l)

Obrt

Beseda samo 50 par

Lesne industrije,

žaje in drugi interesitil Kdor si hoče nabaviti, povečati ali preurediti električno napravo, mu vzamem za celotno proti-vrednost žagan les v rač-un. — Naslov v upravi »Slovenca« pod 3431. (l)

KOROZO ZA KRMO

oddaja naicenele veterinarstva žita in moke

A. VOLK, LJUBLJANA
Resljeva cesta 24

Zahtevajte ga po vseh mle-karnah in kavarinah.

Sotna
najprejrednejša kartoteka
Soklič, Maribor.

Izredna pomladanska prodaja!

Družba Commerce, Tavčarjeva ulica 2, prvo nadstr.

prodaja: Svicarski etamin enobarven Din 14-
Francoska svila perilna » 12-
Češki četirji za moške srajce » 13-
Angleški poplin za moške srajce » 19-
Angleški poplin za damsko perilo » 16-
Francoski krepdešin svilen barvast » 55-
Krepdešin težak enobarven v različnih barvah » 65-
Angleški kamgarni za moške obleke od 175- do Din 240-
in vse drugo blago po znanih najnižjih cenah!

Pridite in prepričajte se!

**26
APRIL**

**Kaj bo
ta dan?**

Začetek žrebanja novega 24. kola državne razredne loterije. In lahko je mogoče, da si ta dan napolnite svojo listnico s tisočaki, ako takoj kupite svojo srečko pri prav posebno srečni kolekturi

HERMES d. d.

Jelačićev trg 6 **ZAGREB** Pod zidom 6

Cene srečk: cela Din 200.—

polovica Din 100.—

četrtina Din 50.—

Srečke lahko naročite tudi po navadni dopisnici, ki jo adresirajte na poštni predal 111.

Izrežite izpolnite in takoj pošljite!

Naročilnica.

Glavni kolekturi drž. razredne loterije HERMES d. d., Zagreb poštni pre-tinac 111.

Za I. razred XXIV. kola državne razredne loterije naročam s tem:

komadov celih srečk po Di 200.—

komadov polov. srečk po Din 100.—

kom dov četrt. srečk po Din 50.—

Nakupna cena teh srečk skupaj Din _____

sem Vam nakazal po poštni poizločnici.

Izvolite mi po vsakem žrebanju poslati uradno listo o žrebanju.

Ime: _____

Kraj: _____

Točen naslov: _____

Potrži globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, pri-jateljem in znancem pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani oče, stari oče in tast, gospod

Franc Rakovec

mag. višji oficijal v pokoju

danes 6. aprila ob 4 zjutraj, previden s tolažili svete vere, v 75. letu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega nam pokojnika bo v petek 8. aprila ob 2 popoldne iz hiše žalosti, Pred Prulami št. 15, na pokopa-lišče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1932.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V globoki žalosti naznanjamo, da nam je naš preljubljeni soprog, oče, stric in tast, gospod

Josip Klemenc

posestnik

v torek 5. aprila, previden s tolažili svete vere, mirno umrl.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek 7. aprila ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Trnovska ulica št. 5, na pokopa-lišče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1932.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Vsegamogočni je poklical k Sebi med svoje krilatec našega ljub-ljenčka, sinčka, bratca

Jožka Schiffrerja

učenca 4. razreda osnovne šole

kateri je izdihnil sinoči ob 23, po težki, dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, ter izročil svojo blago dušo Najvišjemu.

Spremimo ga v četrtek ob 16 iz hiše žalosti k večnemu počitku na župno pokopališče v Šmartnem pri Kranju.

Stražišče, dne 6. aprila 1932.

Žalujoči rodbini Schiffrer in Knific.